

CVETJE

Z UPRLOV
S. V. Franciska

1226 ~

1926

TEBI • O • SERAF • LUBEZNI

T. Blac.

Vsebina 1.—2. zvezka.

	Stran		Stran
Frančiškovi zadnji dve leti pred smrtjo	1	Kako naj obhajamo sedmo stoletnico	20
Mall oficij blažene Device Marije	7	Spomini iz misijonskega življenja	22
Asketična šola ali vadnica popolnosti	10	Razgled po serafinskem svetu	31
Pobožnost tretjerednikov	16	Priporočilo v molitev	32
Papeški blagoslovi pobožnih predmetov	19	Zahvala za uslišano molitev	32

„Cvetje“ izhaja v začetku vsakega drugega meseca. Naročnina znaša za celo leto 10 Din. — Naslov za naročila: »Cvetje«, frančiškanski samostan v Ljubljani.

Na znanje! Za mesec oktober nameravamo izdati posebno številko Cvetja ko slavnostni izvod za sedemstoletnico Frančiškove smrti. Kedor naroči to številko že naprej, vsaj do 1. majnika, jo bo dobil za 10 Din, v poznejši razprodaji bo stala nekaj več; bogata bo na slikah in mnogovrstna po vsebini. Zelo nam bo vstreženo, če tudi naročniki takoj v začetku naročnino poravnajo, da nam ni treba delati dolga in plačevati obresti, poleg tega bomo pa tudi vedeli, koliko izvodov naj damo natisniti in se zavarujemo pred preveliko izgubo. Če bo 5.000 naročnikov na posebno oktobersko številko, jo bomo mogli izdati, drugače bi šlo težko. Prosimo, oglasite se in pošljite naročnino na ta slavnostni izvod skupno z letno naročnino t. j. 20 Din. Lahko jo bote pa plačali tudi v maju.

Književnost.

Priporočamo sledeče knjige, ki jih je založil tretji red v Ljubljani:

1. Novi tretjeredni molitvenik: **Življenja pot**. Stane v zlati obrezi 30 Din, v erdeči obrezi 25 Din, v platno vezan 20 Din. Poština posebej.
2. **Sprejemnica** za tretji red. Stane 2 Din; poština posebej.
3. **Red za ljudi živeče mej svetom**. Stane nevezan 5 Din.

Priporočamo tudi: **Žena s solncem**, 14 govorov o Mariji, govoril Dr. M. Opeka. Založila prodajalna K. T. D. H. Ničman v Ljubljani 1925.

Misijonski koledar 1926. Cena 8 Din. Izdala in založila misijonska družba sv. Vinc. P.

Tretjeredne vaje za januar in februar 1926.

Ljubljana: M. shod: 17. jan. in 21. febr. ob polu 5. url pop.; za zadržane: naslednji dan ob 5. zj. v dvorani. — Poduk za novince: 24. jan. in 28. febr. ob 4. pop. — Odborne seje: za moške na dan shoda ob 10 dop.; za ženske: 31. jan. in 21. febr. po shodu. — Na praznik razglasenja G. 6. jan. bo ob polu 10. slovesna sv. maša za žive ude frančiškanske misijonske družbe. — **Maribor:** M. shod: 6. jan., sv. 3 kralji; 2. februar, svečnica; 19. marcij, sv. Jožef; 5. april, velikonočni pondeljek; 13. maj, Kristusov vnebohod; 29. junij, Peter in Pavel; 18. julij, škapulirska nedelja; 15. avgust, Marijino vnebovzetje; 8. september, Marijino rojstvo; 3. oktober, prva nedelja v mesecu; 7. november, nedelja po spominu vseh vernih duš; 8. december, brezmadežno spočetje M. D. — **Sv. Trojica:** M. shod: 1. jan. in 2. febr. ob 2. pop. Sv. maša za žive in rajne ude skupščine na dan shoda ob 10. url.

CVETJE

XLIII. tečaj.

V Ljubljani, januar - februar 1926.

1.-2. zvezek.

P. ALFONZ FURLAN.

Franciškovski zadnji dve leti pred smrtjo.

Letos obhajamo sedmo stoletnico smrti našega očeta sv. Franciška. Bogoljubnim bravcem bo gotovo vstreženo, če jim povemo, kako je naš duhovni oče preživel svoja zadnja leta.

Na praznik povišanja sv. Križa ali 14. septembra 1224 je prejel sv. Francišek Serafinski, ali po rojstnem mestu Asiški imenovan, na gori Alverni petere Kristusove rane.*) Drugi dan po prazniku nadangelja Mihaela je šel z bratom Leonom z gore k Porcijunkuli. Ker ni mogel peš hoditi zaradi mesnatih žeblicev, ki so se naredili v ranah na rokah in nogah, je preskrbel grof Orland osla, da je Francišek na dolgem potu jezdil. Proti koncu novembra je prišel k Porcijunkuli. Zasnopal je lepe načrte, kako bo po mestih, trgih in vaseh pridigal in poslušavce spodbujal, naj žive po Jezusovemu zgledu, da se bodo zveličali. Mislil je, da je dovolj krepak za to težavno misijonsko delo, a telesne moči so mu pešale. Francišek ni bil nikedar prav trdnega zdravja; že v mladosti ga je večkrat napadla mrzlica; poleg slabotne narave je pa še vsako leto opravljal sedem štiridesetdanskih postov. Kuhane jedi je le malo kedaj zaužival in še te je s pepelom ali z vodo mešal, da je mrtvil željo po jedi. Spal je le malo, večkrat na golih tleh ali na zemlji; za zglavje je imel kamen ali kos lesa. Tako je preživel več ko dvajset let. Sedaj po prejetih ranah mu je iz desne rane pogosto tekla kri, kar je še bolj slabilo njegove telesne moči; vrhu tega je imel slab želodec, da ni mogel prebaviti skorej nobene hrane. Pridružila se je še bolezen na jetrih in ledvicah; na nogah je začel otekati, znamenje vodenice. Brat Elija je nasvetoval Francišku zdravnika, pa mu je rekel, da ne sme skrbeti za telesno zdravje na škodo duše. Šel je k cerkvi svetega Damijana, kjer mu je dala sv. Klara postaviti celico iz bičevja. Vročina je bila velika, vrhu tega pa so ga miši nadlegovale po noči, da ni mogel spati, po dnevu, da ni mogel moliti. Egiptovska očesna bolezen mu je delala neznosne bolečine, popolnoma je skorej oslepel in po več dni ni

* Praznik vtisnjenja peterih ran obhaja sveta Cerkev 17. septembra.

nič videl. V tem trpljenju je zdihoval: „Gospod, pomagaj mi v moji bolezni, da jo bom potrpežljivo prenašal“. A Jezus mu reče: „Povej mi, brat, ako bi ti kedo dal za tvojo bolezen in trpljenje dragocen zaklad, ki bi bil več vreden kakor vsa zemlja, ali ne bi bil zato zelo vesel?“ Frančišek odgovori: „Gospod, to bi bil velik in zelo dragocen zaklad, katerega bi občudovali in po njem silno hrepeneli“. Kristus mu na to reče: „Veseli se tedaj in raduj se v svojih bolečinah in trpljenju, zakaj nebeško kraljestvo je tvoje!“ (Spec. perf. c. 100).

Drugo jutro po tem pogovoru je Frančišek zgodaj vstal; okrog njega so sedeli njegovi bratje, katerim je rekel: „Ako bi cesar dal celo cesarstvo svojemu služabniku, bi se li ne smel veseliti? Meni je pa Gospod obljubil nebeško kraljestvo in zato se spodobi, da se veselim v svoji bolezni in zahvalim Boga Očeta in Sina in Svetega Duha. Zato hočem zložiti pesem Njemu v čast, nam v tolažbo in bližnjemu v spodbudo, novo pesem o stvareh Gospodovih, katere rabimo vsaki dan, brez katerih še živeti ne bi mogli, katere pa tolikokrat zlorabimo, ker ž njimi žalimo Stvarnika. Vedno smo nehvaležni in ne mislimo na milosti in dobrote, katere prejemo vsaki dan in ne zahvaljujemo Gospoda svojega Stvarnika, kakor bi morali“ (Spec. perf. c. 100).

Nato se je Frančišek vsedel, se zamislil in začel narekovati prvih devet kitic solčne pesmi:

„Najvišji, vsemogočni, dobri Bog!“ itd. (Spec. perf. c. 120).

Ko je končal pesem, ki ji pravimo sončna pesem, ali pesem o bratu soncu, je bilo njegovo srce polno tolažbe in veselja. Želel je, naj se jo bratje na pamet naučijo, in jo zapoje pred svojimi pridigami. (Spec. perf. c. 100, 119; Actus c. 21, Čelan Vita II. 161).

Spomladi leta 1225. so prosili Frančiška kardinal Hugolin, brat Elija in drugi, naj gre na papežev dvor v mesto Rijeti in naj tam išče pomoči za svojo očesno bolezen. Frančišek sluša; prve dni septembra se poslovil od sestre Klare, zapusti svojo celico pri sv. Damijanu in se napoti v Rijeti, kjer se je papež mudil. Na potu se ustavi pri duhovniku cerkve sv. Fabijana. Tu so obiskovali Frančiška kardinali, škofje, duhovniki in mnogo ljudstva; te množice so v veliki vročini pozobale domačemu duhovniku skorej vse grozdje. Ta potoži Frančišku škodo, ki jo mora trpeti. Frančišek ga potolaži in spodbuja, naj zaupa na božjo dobrotljivost. In res je tisto jesen imenovani duhovnik pridelal več vina kakor druga leta (Spec. perf. c. 104; Actus c. 21. Fioretti c. 19).

Nekega večera pokliče Frančišek pesnika brata Pacifika (imenovan „kralj kitic“) in ga prosi, naj si izposodi citre, da bo ž njimi spremljal sončno pesem in ga v bolečinah nekoliko razveselil. Pacifik misli, da se bodo ljudje pohujšali, če bi slišali v Frančiškovi celici petje in citranje. Zato se opraviči. Frančišek na to odgovori: „Naj velja tvoja; treba se je včasih odpovedati več rečem, da ne pohujšamo slabotnega brata“. Isto noč je imel Frančišek velike bolečine in ni mogel spati; kar zasliši hojo pod svojim oknom in lepo ubrano igranje na citre, ki ga je duševno zelo okrepčalo. Drugo jutro

je rekel bratu Pacifiku: „Gospod ni pozabil na me. Namesto tebe je poslal svojega angelja, ki mi je godel vso noč“ (Čelan II. 89).

V začetku zime je šel Frančišek v samostan sv. Eleverterija. Zima je bila huda, zato so Frančišku podšili redovni habit s kožuhovino. Ko Frančišek to opazi, pravi: „Ako že hočete podšiti kožuhovino, jo morate našiti tudi zunaj, da bodo ljudje vedeli, da nosim kožuhovino pod svojo obleko“ (Spec. perf. 16).

Papeževi zdravniki so zdravili Frančiška z ovitki in raznimi mazili; ker vse to ni nič pomagalo, so mu hrano popolnoma spremenili; to je nekoliko pomagalo. Frančišku pa to ni bilo všeč; bal se je, da bi služil mehkužnosti. Zato so mu rekli: „Ali ti ni tvoje telo služilo vse življenje ko dober in poslušen hlapec in pomočnik?“ Frančišek prikima. — „Kako si pa ti ravnal ž njim?“ — Frančišek je moral priznati, da ni ravnal najboljše. Nato je skesan rekel: „Veseli se brat, moje telo in odpusti mi! Zdaj sem pripravljen vstrezati tvojim željam!“ (Čelan II, 160).

Zdravniki so sklenili rabiti še zadnje sredstvo, da ne bi Frančišek popolno oslepel. Po tedajni navadi so razbelili železo in ž njim žgali meso okoli senec. Frančišek se je vstrašil, ko je zagledal razbeljeno železo, a takoj se osrči, naredi križ čezenj in reče: „Brat ogenj! ti si plemenitiši in koristniši ko mnogo drugih stvari. Vedno sem ti bil dober in bom vedno iz ljubezni do Njega, ki te je vstvaril. Izkaži se zdaj tudi ti krotkega in vljudnega z menoj in ne peči me hujše kaker morem prenašati!“ Nato je zdravnik ožgal z razbeljenim železom meso okoli senec in oboje uho prebodel. Frančiškovi učenci so zbežali, ker niso mogli gledati takega zdravljenja. Frančišek je pa po prestani operaciji rekel: „Ako me niste dovolj ožgali, žgite še enkrat, bolečine nisem čutil“ (Spec. perf. 115, Čelan II. 125).

Sredi zime je šel Frančišek v Sijeno, kjer je bolj milo podnebje in je na Frančiškovo bolezen dobro vplivalo; bolezen na očeh se pa ni zboljšala. V tem času je prišel k Frančišku neki redovnik dominikanskega reda in ga je prosil, naj mu pojasni sledeče besede svetega pisma: „Kedar hudobnemu rečem: umrl boš, umrl, pa mu ne oznaniš ter ga ne opominjaš, naj se sè svoje hude poti vrne in živi, bo hudobni sam v svoji hudobiji umrl, toda njegovo kri bom iz tvoje roke terjal“ (Ezek. 3, 18). Dominikan se je bal za svojo dušo, ker je poznal mnogo oseb, ki so živele v grehah in jih ni posvaril. Frančišek mu je odgovoril, da je njegovo življenje pridiga, s katero daje lepe zglede drugim. (Spec. perf. c. 74. — Čelan II. 118).

V Sijeni se je Frančiškovo zdravje zboljšalo, pa samo za kratek čas. Neko noč je začel kri bruhati, njegovi učenci so se bali, da jim bo umrl. Jokaje so pokleknili okoli njegove postelje in ga prosili zadnjega blagoslova. Ko mu je nekoliko odleglo, pokliče brata Benedikta, ki je v njegovi celici opravil sv. mašo in ga obhajal ter mu reče: „Prinesi košček pergamenta in zapiši, da blagoslovim vse svoje brate, ki so sedaj v redu in bodo pozneje do konca sveta. V spomin, da so prejeli ta moj blagoslov, jim zapustim to oporoko, naj se vedno ljubijo, kaker sem jih tudi jaz ljubil in jih še ljubim. Vedno naj ljubijo sveto uboštvo in naj bodo zvesti in pokorni prelatom,

mašnikom in sveti materi Cerкви". Ko je izgovarjal te besede, je blagoslovil vse brate in je utrujen zaprl oči. (Spec. perf. — Čelan II, VII. 105).

Toda zdaj Frančišek še ni umrl; še le čez šest mesecev je mogel pozdraviti sestro smrt. Prepeljali so ga iz Sijene v Cele pri Kortoni; začele so mu otekati noge; pridružila se je bolezen na jetrih in ledvicah. (Čelan II, 161). Frančišek je imel le še željo, da bi umrl pri Porcijunkuli. Br. Elija, predstojnik vsega reda, ga je dal prepeljati, pa ne po cesti skozi Perudžo, temuč po stranskih potih skozi Gúbijo in Nóčero, ker se je bal, da bi bolnega Frančiška Perudžani sè silo vzeli. Asižani so oboroženi prišli naproti in so spreved spremljali do mesta Asiza ter varovali Frančiška. Veliko ljudi je iz mesta naproti prišlo, škof sam ga je hotel imeti v svoji hiši. Tukaj so ga mogli njegovi učenci obiskovati in se nemoteno ž njim pogovarjati. Tu jim je Frančišek opisal lastnosti, katere mora imeti voditelj celega reda. Na sv. Klaro tudi ni pozabil; nji in njenim redovnicam je dal zadnje nauke in jim obljubil, da ga bodo še videle, pa ne več živega. Njegova potrpežljivost je bila večja kakor njegove bolečine. Večkrat so ga slišali zdihovati: „Zahvalim te, moj Bog, za vse bolečine, katere zdaj trpim; in te prosim, o Gospod, stokrat jih pomnoži, ako je tebi tako všeč. Ne bodi varčen s trpljenjem, ker je moja največja tolažba, da morem spolnjevati tvojo sveto voljo“ (L' Aureola I. 110).

Frančišek je zvedel, da sta sprta škof in asiški župan; ta žalostna novica ga je zelo bolela. Misli je, kako bi ju spravil; k svoji sončni pesmi je zložil še dve kitici.

Hvaljen bodi moj Gospod zaradi teh, ki
iz ljubezni do tebe odpustijo svojim sovražnikom,
in prenašajo bolezn in stiske.
Blager jim, ki v miru vstrajajo do konca
Zakaj Najvišji jih bo kronal.

Nato je poslal dva svoja učenca k županu, naj ga povabita v škofijo, škofa je pa prosil, naj bo doma. Ob določeni uri sta prišla škof in župan na isti kraj, kjer se je Frančišek pred 19. leti odpovedal dediščini svojega očeta in mu izročil svojo obleko. Dva brata vstopita na sredo trga in začneta peti sončno pesem z dvema novima kiticama. Na trgu je bilo polno ljudi, ki so mirno poslušali petje. Ko sta končala sončno pesem, stopi župan pred škofa in ga kleče prosi odpuščanja: „Iz ljubezni do našega Gospoda Jezusa Kristusa in do njegovega služabnika sem pripravljen zadostiti Vam v vsaki reči“. Škof ga objame in poljubi. Ta sprava je Frančiška zelo razveselila.

Frančišek je bil vsaki dan slabši; spoznati je moral, da so šteti dnevi njegovega življenja, zato je vprašal svojega zdravnika, kaj misli o njegovi bolezni. Ta mu noče naravnost povedati; a Frančišek odločno zahteva, naj mu pove resnico. Zdravnik ve zdaj, da ne bo vznemiril Frančiška, in mu odkritosrčno odgovori, da more živeti še do konca septembra ali do prvih dni v oktobru. Frančišek dvigne roki in vesel reče: „Dobro došla, sestra smrt!“ Nato je dal zapisati k sončni pesmi še zadnje vrstice:

„Hvaljen bodi, ti moj Gospod, po naši sestri telesni smrti, kateri ne more vteči nobeden živ človek.
Gorje tistim, ki umrjejo v smrtnih grehih;
blager onim, ki so v tvoji presveti volji,
ker druga smrt jim ne bo škodovala“.

Frančišek je želel, naj bi bila brata Angel in Leon vedno pri njem in mu pela o sestri smrti. Frančišek je hotel umreti pevajoč. Rekel je: „Po milosti Svetega Duha sem tako tesno združen s svojim Gospodom in Bogom, da se smem v njem veseliti in radovati.“ (Spec. perf. c. 121. Actus c. 18).

Frančišek je ležal v škofijski palači, njegove misli so pa obiskovale brate na Verni, pri Porcijunkuli, v Ječah (Carceri), sestre pri sv. Damijanu. Sestra Klara ga je prosila, naj pride obiskat samostan sv. Damijana; ta pot za zdravega človeka ni bila dolga, Frančišek je pa bil že preslab, zato ni mogel uslišati Klarine prošnje. Klarise ga niso več videle živega.

Frančišek je dal napisati svojo oporoko — zadnje želje ljubečega očeta —; v oporoki pregleda celo svoje življenje še enkrat; sè žalostjo in veseljem se spominja svojih let; v kratkih stavkih omenja vse, kar je želel imeti v vodilu, priporoča bratom, naj častijo presv. Rešnje Telo, naj spoštujejo cerkve in mašnike; naj pobožno opravljajo svoje molitve, naj ne bodo nikedar brez dela, posebno pa naj spolnujejo evangeljsko uboštvo. Na koncu oporoke podeli blagoslov.

Frančišek je bil svet mož, pa je imel kaker drugi bolniki, na koncu tudi razne želje; tako je poželed ribo, neko noč bi bil še celo petršilj rad imel (Čelan, II, 22). Spoznal je pa, da bratje niso zadovoljni z njegovimi željami; zato jih je poklical k sebi in jih je prosil, naj mu ne zamerijo zaradi truda, katerega imajo z njim. „In ako imate opraviti z menoj, imejte vedno pred očmi, da vam bo Gospod povrnil vse, kar za me delate“ (Spec. perf. 80). Frančišek je želel iti doli k Porcijunkuli. Mislil je, da bodo imeli tam bratje manj opraviti z njim. Zapore za to ni bilo nobene. Asiški škof je šel na božjo pot na Gargano, meščani niso nasprotovali, ker so ga doli ravno tako lahko stražili kaker v mestu Asizu (Čelan II, 166).

Bratje polože Frančiška na nosilnico in ga neso skozi mestna vrata doli proti Porcijunkuli. Ko so prišli na ravnino, kjer se vidi Asiz, prosi Frančišek, naj obrnejo nosilnico tako, da bo gledal na mesto; na to se nekoliko vzdigne, pogleda proti mestu in ga blagoslovi: „Gospod naj te blagoslovi, o sveto mesto, zakaj mnogo jih bo zveličanih v tebi in po tebi; mnogo božjih služabnikov bo stanovalo v tvojem zidovju in mnogo tvojih bo izvoljenih za kraljestvo večnega življenja“ (Actus c. 18; spec. perf. 124 — Fioretti 4. cons). Nato se zopet vleže na nosilnici; bratje ga neso k Porcijunkuli in polože v celico blizu za cerkvico Marije angeljske ali Porcijunkule.

Za Frančiškovo bolezen so kmalu zvedeli daleč na okrog; raznesli so to novico na vse strani, noter tja doli do Rima. Gospa Jakoba de Settesoli, vdova po rimskem grofu Gracijanu Frangepani (Frankopan). Ta rodbina je imela takrat velika posestva v Rimu onstran Tibere in na Eskvilinu, kjer so imeli starodavni grad Septizonium (odtod ime Settesoli). Gospa Jakoba je

bila rojena okoli leta 1190. Leta 1210. se je omožila z grofom Gracijanom Frangepani, ki je umrl leta 1217. Ž njim je imela dva sina Janeza in Gracijana. V Rimu je zelo skrbela za Frančiška in njegove tovariše; dala jim je tudi samostan sv. Frančiška ob reki Tiberi.

Kaker hitro je zvedela ta gospa, da je Frančišek nevarno bolan, je šla na pot k Porcijunkuli v velikem spremstvu. Vzela je sè sabo za pogreb potrebne reči kaker sveče, kadilo, novo volneno obleko za Frančiška. Prinesla je tudi neko rimsko jed iz mandeljnov, katero je Frančišek rad imel in o kateri je v bolezni večkrat govoril.

Frančišek je naročil svojim bratom, naj pošljejo po gospo Jakobo v Rim, kar mu sporočijo, da je ravnokar prišla. Vesel jo sprejme, rimska jed mu je dobro teknila (Spec. perf. 107, 112. — Čelan Tractatus de miraculis VI. n. 37—38). Gospa Jakoba je prišla iz Rima nekaj dni pred Frančiškovo smrtjo (Spec. perf. — Sabatier pag. 227). V četrtek 1. oktobra je poklical Frančišek vse svoje brate k sebi in je vsakega posebej blagoslovil, posebno pa Bernarda iz Kvintavale. Nato je rekel br. Leonu: „Zapiši, koliker morem želim in zapovem, naj vsi bratje celega reda brata Bernarda tako spoštujejo, kaker mene, ker je prvi k meni prišel razdelivši svoje posestvo mej uboge“ (Spec. perf. 107, — Actus 5. — Fioretti 3. — Čelan, II. 162).

Nato je Frančišek zadnjič opominjal pričujoče brate, jim polagal na srce evangeljsko uboštvo in cerkvico Marije angeljske ali Porcijunkulo. Mej drugim je rekel: „Ako bi vas zapodili iz nje skozi ena vrata, vrnite se vanjo skozi druga; zakaj tukaj je hiša božja in vrata nebeška!“ Slednjič blagoslovi iz svojega prenapolnjenega srca ne samo pričujoče in odsotne, temuč tudi vse one, ki bodo kedaj stopili v njegov red: „blagoslovim jih, koliker morem in kaker morem“.

Ko je bil blagoslovil svoje brate, se je dal sleči in položiti v celici na tla, da bi gol umrl na tleh, kaker je gol umrl Jezus na križu. Njegov predstojnik ali gvardijan mu da prinesiti obrabljeno haljo in ga prosi, naj jo sprejme ko miloščino. Frančišek sluša, sprejme haljo in se da obleči vanjo. Frančišek je ostal do smrti zvest nasledovavec sv. uboštva in do skrajnosti natančen posnemovavec Jezusa Kristusa.

Popoldne istega dne je Frančišek utrujen zaspal; zbudil se je v petek zjutraj, 2. oktobra, od velikih bolečin. Vsi bratje so bili pri njem. Frančišek da prinesiti kruha, ga blagoslovi, razlomi — po Jezusovem zgledu na veliki četrtek pri zadnji večerji, — mislil je, da je še četrtek — in je dal blagoslovljeni kruh svojim. Prinesli so evangeljsko knjigo ter prebrali evangelij sv. Janeza, ki ga beremo veliki četrtek.

V zadnjih 24 urah pred smrtjo so bili učenci pri Frančišku; Angelj in Leon sta mu večkrat zapela sončno pesem in zadnje vrstice o sestri smrti in Frančišek je ž njima pel, koliker je mogel.

Mali oficij blažene Device Marije.

(Razlaga.)

1. Pripravljavna molitev.

v. Duh opominja: „Pred molitvijo pripravi svojo dušo in ne bodi kaker človek, ki Boga skuša“ (Sir. 18. 23). Zato začenja sv. Cerkev tudi mali oficij z lepo pripravljavno molitvijo, ki obsega vse, kar za dobro molitev potrebujemo. Tri stvari našo molitev pogosto ovirajo: prazne, napačne, tuje misli. Prazne, ničemrne so zemeljske, posvetne misli, ki se ne obračajo na Boga; napačne so grešne misli in domišljije, molitvi tuje so pa one misli, ki se pečajo z našimi opravili, z delom poklica, s kupčijo, živino, kuhanjem itd. torej vse tiste, ki k molitvi ne spadajo. Zato prosimo: „očisti moje srce vseh praznih, napačnih in tujih misli,“ ter odpravimo s tem glavne ovire dobre molitve. Ker pa ne zadostuje, da le zapreke odstranimo, ampak mora biti pri molitvi delavna tudi cela naša duša z razumom in voljo, prosimo nadalje: „razsvetli pamet, vžgi voljo, da bom mogel (mogla) vredno, pazljivo in pobožno opraviti te molitve.“ Tu prosimo za tri lastnosti dobre molitve: vredno ali dostojno molimo, če se pri molitvi spoštljivo obnašamo, besede sè spoštovanjem izgovarjamo in molimo v primernem času in na pravem kraju, — pazljivo molimo, če se po svoji moči varujemo prostovoljne raztresenosti in pazimo na besede ali njihov pomen, — pobožno molimo, če svoje misli na Boga obračamo in srce k Bogu povzdigujemo ter odbijamo raztresenost. — Vso popolnost pa doseže naša molitev, če jo združimo z Jezusovo molitvijo in se opiramo na njegovo zasluženje. Zato molimo: „Gospod, združen(a) s tistim božjim namenom, s katerim si sam na zemlji Bogu hvalo dajal, bom opravil(a) te molitvene ure“ — če moliš samo eno od njih, reci: molitveno uro. Jezus, ki je vsegavedni Bog, je vedel, kateri namen je Bogu najbolj všeč. Zato je za našo molitev najbolje, da jo opravljamo s tistim namenom, s katerim je Jezus svojo opravljajal.

2. Zornice.

Zornice ali jutrnice (matutin) začenjamo, kaker druge ure malega oficija, z angelskim pozdravljenjem češčenamarijo ali z dravamarijo, ki je najlepše češčenje Matere božje in ji daje najvišjo čast, naslov: Bogoródnica. Iz te izhaja vsa njena velikost, njena moč. Če pozdravljamo Marijo pri raznih družih pobožnostih s to molitvijo, jo moramo gotovo pozdravljati posebno v malem oficiju, ki je posebej od sv. Cerkve nji na čast zložen.

Z besedami: Gospod odpri moje ustnice . . . priznavamo, da so naša usta z grehi omádeževana in da smo zato nevredni z nebeščani združiti se in poveličevati Boga. Zavoljo grehov jezika in ustnic se pokrižamo in prosimo, naj očisti naša usta, da ga bomo dostojno molili. Zaupajoč na Jezusovo zadoščenje napravimo veliki križ z besedami: Bog pridi mi

na pomoč — Gospod hiti mi pomagat. Te besede so ponižno priznanje naše nezmožnosti, skrbi in strahu zavoljo dosedanje omahljivosti; zato se zaupljivo obračamo na usmiljenega Boga, naj nas pri naši molitvi podpira in nam pomaga. Takoj na to se že naprej zahvalimo za pomoč, katero bomo mej molitvijo prejeli in izrazimo namen svoje molitve z besedami: Slava Očetu in Sinu in Sv. Duhu. Kaker je bila... To zahvalo in počeščenje trojedinemu Bogu ponavljamo za vsakim psalmom in v odgovoru za branjem. Pri tem se zopet zberimo, če smo se raztresli in se zahvalimo Bogu, da je našo dobro mater Marijo obdaril s tolikimi prednostmi in jo tako visoko povzdignil.

Za Amen na koncu Slava Očetu se pristavlja Aleluja, kar pomeni po naše: hvalite Boga. Sv. Janez pripoveduje v Skrivnem razodenju, da je slišal klicati angeljske trume: Amen. Aleluja. Sv. Cerkev vabi tudi nas v malem oficiju, naj se združimo z nebeškimi prebivavci, da časti Boga bojujoča se Cerkev na zemlji skupno sè zmagujočo v nebesih z veselim vsklikom Aleluja — hvalite Boga! Ker je pa vsklik vesel, zato ga v spokornem postnem času zamenjamo z drugim, ki se bolj nanaša na Kristusa, trpečega na zemlji: Hvala tebi Gospod, kralj večne slave! Sv. Cerkev namreč opušča besedo aleluja pri sv. maši in vseh cerkvenih molitvah celi postni čas od 3. predpostne nedelje (sedemdesetnice) do velikenoči; zato utihne veseli aleluja za ta čas tudi v malem oficiju.

Zdaj sledi vabilo k proslavljanju Boga in device Marije v radostni pesniški obliki. Psalm 94. hvali Boga ko stvarnika sveta, ki je izvolil Izraeljsko ljudstvo za svoje, opominja pa tudi Izraeljce, naj ne zapravijo milosti izvoljenega ljudstva, kaker so to storili njihovi očetje potujoči skozi puščavo. Ko jih je Bog peljal iz Egipta skozi puščavo, so ga skušali in so mrmrali proti Bogu ter že hoteli Mozesa kamenjati. To mrmanje je Boga žalilo, ker je prihajalo od tistih, ki so videli veliko čudežev (božja dela) v Egiptu in Erdečem morju. Štirideset let so delali sitnosti Bogu, zato je prisegel, da ti nepokorni ne bodo dospeli k miru v obljubljeni deželo Kanaan: „v moj pokoj ne pojdejo.“ To je na kratko vsebina 94. psalma.

Če pa pogledamo ta psalm v zvezi s pozdravom na Marijo, pa dobimo višji pomen. Vir in vzrok vsega Marijinega dostojanstva je Marijina čast matere božje, zato jo sv. Cerkev imenuje Bogorodnico. Ta naslov označuje njeno najvišjo čast in pove več ko vse besede, s katerimi bi hoteli opisati njeno bogastvo na milosti, časti, moči. To je naslov njenega sorodstva z Bogom. Zato pa skazujemo Mariji najvišjo čast in ji napravljamo največje veselje, če jo spominjamo na angeljsko pozdravljenje, ki ji je iz nebes podelilo dostojanstvo Bogorodnice. Nobena druga molitev ne more nas tako visoko do angeljskih in svetniških zborov v Marijinem proslavljanju povzdigniti in nje nam približati, ko lepi pozdrav: „Zdrava Marija, milosti polna, Gospod s teboj.“ V tem soglašamo mi na zemlji in nebeščani v nebesih; mi se dvignemo do neba, nebesa se priklonijo do nas.

Psalm vabi in kliče Marijine častivce v nebesih in na zemlji k češčenju Boga, pozdrav na Marijo nas pa opozarja, naj ga častimo s tem, da častimo

Marijo. Bogu gre čast molitve, ker je naš Stvarnik, ki je utrdil temelje zemlje, morja in suhe zemlje. Marija je pa najljubša hči tega mogočnega in visokega Boga, ki jo je izvolil za Mater in je s tem razodel še večjo moč ko takrat, ko je stvaril svet. Marija je mati najvišjega Kralja, dobrega pastirja, ki hrani ovce sè svojim naukom, mesom in kryjo. Ona je nevesta Sv. Duha, ki izključi iz večnega miru vse trdovratne in zakrknjenega srca, ker se ustavljajo njegovi milosti. Če častimo Marijo, častimo s tem tudi Boga, ki ji je storil velike reči in česčenje Sina velja tudi Materi. — Ne zakrknimo torej svojih src, kaker so jih zakrknili trdovratni Izraelci v puščavi, ampak združimo vse svoje moči, keder slišimo ali molimo vabilo pred opravljanjem malega oficija.

To vabilo je sestavljeno kaker lepa umetniška pesem, v kateri se večkrat ponavlja najlepša misel v nji. Dva glasova zapojeta: „Zdrava Marija, milosti polna, Gospod s teboj,“ kar se oglasi še bolj mogočno celi zbor molivcev: „Zdrava Marija milosti polna, Gospod s teboj.“ Na to pa pojeta prva dva ps. 94. in poveličujeta čudovita božja dela, vmes se pa oglašá zbor ter ponavlja: „Zdrava Marija . . . Gospod s teboj!“ Po naših mislih bi bil mali oficij zelo pripraven za glasbenike, da bi napravili iz njega mogočen in veličasten oratorij.

Pesem (himen).

Cerkveni himni so biseri pesniške umetnosti, polni globokih in vzvišenih misli. Naša pesem je nekak uvod v nokturn, ki obsega misli, katere se v njem ponavljajo. Ta himen ali hvalospev poveličuje skrivnost Kristusovega včlovečenja in Marijo ko Bogoródnico ali Mater božjo. Zložil ga je menda francoski škof v Poatjé, Venancij Fortunat († 609).

Pesnik povdarja velikost Njega, katerega je rodila D. M. Njega, ki ga zemlja, morje, nébes obseči ne more, oklepa Marijino naročje. Stvarnika nebá, zémlje, mórja, sonca, lune, zvezd, velikega Boga nosi Marija. Ona je torej večja, ko vsi čudeži stvarjenja. Ker je Marija tako velika in mogočna, od Boga nad vse povišana, zato smemo nanjo zaupati in jo visoko častiti.

Prvi nokturn.

Psalm 8.

Psalm je zložil David premišljuoč po noči zvezdnato nebo. Ves začuden vzklikne: Kako čudovito je tvoje ime po vsi zemlji! Ime Boga pomeni v sv. pismu Boga samega t. j. njegovo bistvo, njegove popolnosti. Ko premišljuje božjo velikost, se ozre na človeka in vidi njegovo malenkost, če ga primerja z velikostjo božjo, ki se razodeva v stvarstvu. Toda hitro pusti te misli, ko se spomni, da je človek božja podoba in gospodar na zemlji: „ponižal si ga malo pod angelje in si ga postavil čez dela svojih rok.“

Toda krasota neba izgine, če pogledamo na „sonce pravičnosti“ Jezusa Kristusa ali na Marijo „lepo ko luno“, ki prejema svojo svetlobo od sonca Jezusa. Marija brezmadežna, vedno čista brez vsakega greha, ona je čudež božje vsemogočnosti, modrosti in dobrote. Zato povdarja pripev pred psalmom: „Blagoslovljena ti med ženami“.

(Prih. dalje.)

P. KAJETAN KOGEJ:

Asketična šola ali vadnica popolnosti.

TRETJI DEL.

O sredstvih popolnosti.

(Dalje.)

5. Srčni zdihljaji — sredstvo krščanske popolnosti.

svetu so redki ljudje, ki bi gojili zares notranje življenje in bi bili v trajni zvezi z Bogom. Če gledamo otroke sveta, vidimo, da je njihov duh močno ohlapen in se najraje sonči ob dobrinah te zemlje, na dobrote onstran groba pa vedno bolj pozablja.

Mnogi še molijo, nekateri prav veliko, a vendar ni opaziti na njih pravega notranjega življenja. Zakaj? Zato, ker uporabljajo le navadni način molitve, druga dva boljša pa malo cenijo, v koliker sta jim sploh znana.

Katera načina imamo tukaj v mislih, ni težko ugeniti, to so namreč srčni zdihljaji in premišljevanje. Zelo nepopolna bi bila naša asketična šola, če ne bi tudi o teh dveh sredstvih popolnosti govorili.

I. Kaj so srčni zdihljaji?

Drugi način molitve in sicer boljši način obstoji v tem, da zaupno občujemo z Bogom z besedami, ki jih je sestavila ali lastna pobožnost ali pa z besedami družih, ki pa ugajajo tudi našemu dušnemu razpoloženju.

Na ta način razlijemo pred Bogom svoje srce, ali s tem da mu potožimo svoje potrebe, ali s tem da spoznavamo svoje grehe in slabosti, ali da prosimo usmiljenja in pomoči v skušnjavah in drugih nevšečnosti življenja.

Srčni zdihljaji so kratke molitvice, ki vžigajo naša srca za Boga in vse dobro; izrekujemo jih ali samo v srcu ali tudi z jezikom in jih pošiljamo naravnost v nebesa k Bogu, Materi božji, angeljem in svetnikom.

P. Kvadrupani iz barnabitskega reda jih je jedrnato in kratko tako-le opisal: „Zdihljaji so kratke pa srčne molitvice in ljubezni polni vzleti duše k Bogu“ (Cvetje XI. str. 81). Te molitvice navadno obstoje iz par besed, včasih komaj ene besede in so ravno zato zelo priporočljive.

Srčni zdihljaji so znani tudi pod drugimi imeni, pravimo jim tudi hipne ali strelne molitvice ali duhovne puščice, ker liki strelni puščici namah prederejo oblake, pridejo do Srca božjega in donšajo na zemljo milosti in tolažbe.

Katero mesto zavzemajo v molitvi srčni zdihljaji?

Srčni zdihljaji spadajo nekako v sredino med ustno molitev in premišljevanje. Opravljamo jih namreč lahko z ustmi in srcem obenem, ali pa samo s srcem. Srčni zdihljaji družijo pri duhovnih ljudeh navadno molitev s pre-

mišljevanjem in ravno ti največ storijo, da je premišljevanje res premišljevalna molitev.

Zato so hipne molitvice ali zdihljaji bolj znani tistim, ki jih rabijo in ki pogosto premišljejo, kaker onim, ki se zadovoljujejo le z navadno vsakidanko molitvijo. Veliko je takih, ki mnogo molijo, pa srčne zdihljaje komaj po imenu poznajo. Slišijo tuintam kaj o njih, p-iporočajo jih razni molitveniki, da bi pa kaj več vedeli o njih koristi in svetosti, to jim je prikrito. Mi se bomo sedaj tudi pri teh srčnih molitvicah nekoliko ponudili.

II. Vrednost in korist srčnih zdihljajev.

Če hočemo spoznati vrednost srčnih zdihljajev, jih moramo ogledati od več strani.

1.) Oni nadomeščajo molitev. Sv. Avguštin pripoveduje v pismu na gospo Probo, da stari menihi niso imeli časa za dolge molitve, ker so morali ves dan delati. Hipne molitvice, v katerih so bili dobro izurjeni, so nadomestovale njih druge molitve. Tako so ti menihi ves dan molili sè srcem, njihove roke so bile pa ves dan pri delu. To je posnemanja vreden zgled za vse, ki vsled obilnega dela ne dobijo časa za molitev; srčni zdihljaji jo nadomestujejo. Sv. Frančišek Sal. celo zagotavlja, da take hipne molitvice nadomestijo druge molitve, mej tem pa vse druge molitve ne morejo teh nadomestiti.

2.) Zdihljaji nas nagibajo k premišljevanju, pri kateri molitvi se zelo rabijo in jo storijo to, kar je. Namen srčnih zdihljajev je izlivati pred Bogom in njegovimi svetniki svojo dušo v pobožnih čustvih in srčnih nagibih v hrepenenju po Bogu, nebesih in čednostih. Zato smemo trditi, da so srčni zdihljaji važen del premišljevanja in že sami na sebi nekako premišljevanje. V slučaju, da nam je kedaj premišljevanje iz tega ali onega vzroka zelo težavno, takrat nam take hipne molitvice in zdihljaji nadomestijo premišljevanje.

3.) Ker so srčni zdihljaji le kratke molitvice, zato jih lahko opravimo brez raztresenosti, kar gre pri drugih molitvah le s težavo. Srčne zdihljaje tudi pri razburjenosti in težkih skrbeh ne bo pretežko, zbrano in pobožno izgovarjati.

4.) Ž njimi se obnavlja gorečnost in podžiga ogenj božje ljubezni. V stari zavezi je Bog zapovedal svojemu ljudstvu: „Ogenj na altarju naj vedno gori, in duhovnik naj kuri in vsaki dan zjutraj drva priklada“ (III. Mojz. 6, 12). Ta vedno tleči in plamteči ogenj na altarju svetega šatora nas spominja žara božje ljubezni, ki ga hoče Bog imeti na žrtveniku naših src. Da ta ogenj ohranimo, je treba vedno prilagati nova drva sv. molitve. Dober kristjan, ki opravlja svoje vsakidanje premišljevanje, s tem že založi altar svojega srca z novimi drvimi, a ta ogenj bi vsled raznih opravkov in raztresenosti čez dan ali popolnoma ugasnil ali le še slabo tlel, ako bi ga od časa do časa ne zalagal z novimi poleni; ta polena so srčni zdihljaji, ki netijo ljubezen do Boga (Schola Rel. I. 15. n. 6).

5.) S pogostnimi srčnimi zdihljaji se oživlja spomin na pričujočnost božjo. Čim bolj živ pa je spomin na pričujočnost vsevednega Boga, tem manjša je nevarnost, da bi padli v greh. Prav pravi kardinal Bona: „Kedar ta ogenj (srčnih zdihljajev) žari v naših srcih, povzije vse naše grehe, vniči vse naše hudobije. On odvzame vse, kar je zemeljskega in nerednega, kar nas dela Bogu nevšečne in ovira našo zvezo z njim. S tem pripomočkom se gasijo skušnjave, pridobivajo čednosti, spolnujejo naša dela, razum razsvetli nebeška luč . . . čutenje in hrepenenje blaži, volja zaplamti, srce se poglubi v premišljevanje, sploh se ves človek vtopi v Bogu“ (Via comp. ad Deum n. 5).

6.) Zato imajo vodniki notranjega življenja srčne zdihljaje za najkrajšo pot k Bogu in zadostno sredstvo, ki vodi do popolnosti. Kard. Bona piše: „Ta vaja srčnih zdihljajev in hipnih molitvic je tako izdatna, da ž njo v kratkem dospeš do popolnosti; zato so jo pa tudi vsaki čas visoko cenile vse osebe, ki so se odlikovale po sveti učenosti in svetem življenju“ (Ravno tam). Ž njim se vjema priznani mistik Janez od Jezusa Marije, ki piše: „Vsi pisatelji o duhoynemu življenju, katerih dela sem prebral, soglasno trdijo, da se z vajo srčnih zdihljajev duh povzdigne do visokega spoznanja božjega. Ta vaja ima tudi toliko moč, da more srce k dobremu spodbosti in ga vžgati s plameni božje ljubezni in je že sama zmožna naša srca pripeljati do najvišje popolnosti, samo če se teh molitvic tudi prav poslužujemo, zlasti če to delamo iz nadnaravne ljubezni“ (Geistessch. I. 270).

Še druge koristi srčnih zdihljajev.

1.) S pogostno rabo hipnih molitvic skorej dobesečno zadostujemo svetopisemski zahtevi našega Zveličarja, da je treba vedno moliti in ne prenehati. Vedno moliti nam je nemogoče, a mogoče nam je svoja vsakidanja opravila in druge stanovske dolžnosti od časa do časa spremljati s kratkimi srčnimi molitvicami. Treba je k temu le nekaj vaje. Na ta način vedno molimo.

Sv. Leonard Portomavriški je bil v vseh večjih krajih Italije, kjer je misijonaril. Pri vseh svojih večkrat zelo raztresajočih opravilih je bil vendar vedno v Bogu zbran. Kako je to dosegel? Njegovi ohranjeni sklepi nam povedo; v njih piše mej drugim: „Da si zagotovim božjo pomoč, se hočem srčnega zdihljaja: „Moj Jezus, usmiljenje“, prav zaupljivo posluževati. Z Bogom sem že sklenil zavezo, da kolikerkrat one svete besede izgovorim, imam namen prositi ga dejanske milosti njegove svete ljubezni in tudi obnoviti čisti namen, njemu samemu v vsem dopasti in spolnjevati njegovo sveto voljo. — Zato bom ta srčni zdihljaj izgovarjal po več tisočkrat na dan z ustmi ali sè srcem; to bo lepo sredstvo, da bom imel svoje srce vselej v Bogu zbrano, kar je vendar opravilo vseh opravil“ (Hasenöhr. Betracht. I. 508).

2.) Nebroj kratkih molitvic in pobožnih zdihljajev je Cerkev sprejela za svoje in jih bogato obdarila z odpustki. — Kedo bi mogel biti tako trd in mrzel in ne bi hotel zajemati odpustke iz dobro založene zakladnice sv. Cerkve? Ž njim skrajšaš na lahak način časno trpljenje v vicah sebi, pa

tudi ubogim dušam, katerim jih naklanjaš, pojdi vase in glej na dvojni dobiček, ki ti ga nudijo imenovani zdihljaji! Za vse to se ne terja več, ko da vzbudiš zjutraj pobožno željo in namen, da se hočeš vdeležiti vseh odpustkov, ki so navezani na dotični pobožni zdihljaj.

Po zgledu sv. Leonarda naj tudi tebi eden ali drugi zdihljaj prejde v lepo navado, da ga boš izgovarjal po stokrat na dan; skrbi pa, da boš vedno v milosti božji.

III. Raba srčnih zdihljajev — je sveta, tolaživna in lahka vaja.

a) *Sveta vaja.*

Kristjani smo poklicani k svetosti, vsem je rečeno: „Bodite sveti, ker sem jaz svet“ (Lev. 11. 44). Brez resnega prizadevanja po svetosti, ni notranjega življenja. Posebno dobro sredstvo pridobiti si notranje življenje so srčni zdihljaji.

Mnogi tožijo, da so njih molitve slabe, da verske resnice malo vplivajo na njih srce, da ne morejo obuditi pravega hrepenenja po presv. Rešnjem Telesu itd. Kaj je vzrok tolike praznote v tvoji duši? Bodi odkritosrčen! Ti morda zjutraj in zvečer redno opravljaš svoje molitve, tudi ob zvonenu angeljskega pozdravljenja jih ne zanemarjaš; sicer si pa ves božji dan raztresen in hitiš od opravka do opravka, od dela do dela in vse tvoje misli švigajo samo po zemlji naokoli, ne da bi jih kedaj obrnil proti nebu. Pri toliki raztresenosti ni čudno, če tvoja pobožnost ne sega do mozga notranjega življenja. Ako hočeš postati duhovni človek, se ne smeš ozirati samo na vsakidranje pobožnost navadnih kristjanov, ampak pospeši svoje korake v duhovni vadnici in pojdi v šolo svetnikov.

Kristus sam je posvetil rabo pobožnih zdihljajev se svojim zgledom.

Ker so srčni zdihljaji veliko vredni, se ni čuditi, da se jih je posluževal Jezus sam v svojem življenju, posebno v trpljenju in grenki smrti. Glejte ga na Oljiski gori, kako opravlja srčne zdihljaje: „Moj Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih mimo mene, vendar ne kaker jaz hočem, ampak kaker ti“ (Mat. 26, 39). Na križu so bile vse njegove besede le kratki in pobožni zdihljaji: „Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo. — Žejen sem. — Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil? — Dopolnjeno je. — Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo.“ — Ta zdihljaj je spremil v večnost na tisoče svetnikov in vernih kristjanov; in s to molitvico na ustnicah bi se tudi mi radi preselili v večnost. Oh, rabimo ta zdihljaj pogosto, rabimo ga vsaki dan vsaj zvečer, ko ležemo v posteljo in tudi naša smrt bo smrt v Gospodu.

O prvih kristjanih je znano, da so, prišavši v hišo ali jo zapustivši, zaznamovali svoje čelo s znamenjem sv. križa in pri tem izgovarjali besede: „V imenu Očeta in Sina in Sv. Duha.“ Ko so pričeli z delom ali ga dokončali, jim je bil zelo v rabi slivospev: „Slava Očetu in Sinu in Sv. Duhu.“ — Te so posnemali pobožni kristjani vseh časov, zlasti pa tisti, katere je

sv. Cerkev mej svetnike prištela in o katerih trdi sv. Alfonz, da „so svojo svetost bolj izprosili kaker pridobili.“ S čim so si svetost izprosili? Gotovo največ — s plamtečimi zdihljaji ljubezni do Boga. Poglejmo na nekatere svetnike in njih zdihljaje. Sv. Leonardu Portom. je bil najljubši zdihljaj: „Moj Jezus usmiljenje“! Sv. Tereziji: „Gospod, ali trpeti ali umreti!“ Sv. Antonu Pad.: „O slavna, nad vse zvezde vzvišena Mati!“ Sv. Ignacij je imel navado reči: „Vse k večji časti božji!“ Sv. Alojzij pa: „Kaj mi to pomaga za večnost!“ in sv. Vincencij Pavl.: „O moj Bog, o božja dobrot, daj mi vender milost, da živim samo za te!“

Poseben strokovnjak v srčnih zdihljajih je pa ravno naš sv. Frančišek, menda med svetniki nima kmalu enakega. Zdi se, da so ga prav te kratke molitvice, ki so bile po večini izum njegovega ljubečega srca, pripeljale do tolike ljubezni božje, da ga sv. Cerkev imenuje serafinskega. Kar v duhu gledamo, kako kleči ta sveti mož plamtečih zdihljajev na trdi skali in kako mu kaker zamaknjenemu v Boga uhajajo v tiho noč nežni zdihljaji, med katerimi je bil njemu najdražji: „Bog moj, moje vse.“

Sveta je vaja srčnih zdihljajev ne le zato, ker so jih opravljali Kristus in svetniki, ampak tudi zato, ker vodijo k svetosti. Blagrujemo vse, katerim je ta sveta vaja prešla v vsakidnjo navado. Podobni so popotniku, ki se od časa do časa pokrepča, da more tem uspešniše hoditi. Tretjeredniki, posnemajte take modre popotnike, zakaj čim bolj kličete k Bogu, tem preje boste slišali odmev božjega glasu.

b) Tolaživna vaja.

Apostol narodov kliče: „Vse, karkoli delate z besedo ali v dejanju, vse storite v imenu Gospoda Jezusa Kristusa in zahvalujte Boga in Očeta po njem“ (Kol. 3, 17). S tem opominom hoče sv. Pavel reči: Vse vaše življenje bodi v duhu Kristusovem, — opravljajte vsa svoja dela tako, kaker bi jih Kristus sam, ke bi bil na vašem mestu; če tako ravnate, boste po njem od Očeta prejeli milost miru in tolažbe.

Da bomo pri svojih dejanjih in nehanjih res deležni Očetove tolažbe po Jezusu Kristusu, naj spremljajo naša opravila tisti srčni zdihljaji, ki so v zvezi s presv. imenom Jezusovim, kaker: „O moj Jezus, vse iz ljubezni do tebe! — Tak zdihljaj nam bo v resnici kaker izlito olje, ki blaživo deluje na naše dušne rane. In če je naše srce razburkano vsled zemeljskih krivd in skušnjav, je treba le enega zdihljaja v Jezusovem imenu in vihar se bo polegel. Če je duša padla v greh in dvoji nad svojim zveličanjem, en sam srčni zdihljaj te vrste zadostuje in zopet bo zasijala zvezda rešiteljica in v duši bo nastala velika tišina. — Svetniki so presv. Jezusovo ime vedno nosili v svojih srcih in na ustnicah, zato so s toliko tolažbo in zaupanjem stopali v večnost.

Sè zdihljamem imena Jezusovega je v zvezi sladko ime Marijino. Tudi to ime je iz nebes, tako sladko in tolažbe polno, da pretresa vsa verna srca, pretresa pa tudi pekel tako, da se pred njim krivijo peklenške pošasti.

Sv. German pravi: „Kaker je dihanje znak življenja, tako je tudi večkratno klicanje Marijinega imena znamenje, da milost božja v nas živi, ali če je zgubljena, da bo vsaj kmalu zopet oživela.“ — Ali bi mogli biti tako trdi, da ne bi vsaki dan saj nekaterikoli izgovarjali srčne zdihljaje, ki so v zvezi sè sladkim imenom Marijinim? Če smo bili v tem pomanjkljivi, popravimo ta pogršek.

Sè srčnimi zdihljaji presv. imen Jezusa in Marije vsporedno pristavimo še ime sv. Jožefa. Njemu, kateremu je sam Oče nebeški toliko zaupal, moramo zaupati tudi mi. Tudi njegovo ime je tolažbe polno, zlasti takrat, če je v zvezi z Jezusovim in Marijinim. Pobožni zdihljaj: „Jezus, Marija, Jožef, vam izročim svoje srce in svojo dušo,“ naj nam bo čisto domač, tako da nam ob vsaki priliki sam od sebe pride na jezik! Oh, kolike tolažbe sami sebe oropamo, če opuščamo tako bogoljubno vajo!

Srčni zdihljaji so človeku v tolažbo. Mislimo si kristjana, ki ne ljubi molitve, ne srčnih zdihljajev. Kako neutolažljiv je večkrat: Koliko se ubožec peha za svojim težkim delom, pot mu zaliva čelo, roke mu omagujejo, noge drhtijo, pogosto mu je hrana pičla in slaba. In če pogleda okoli sebe in vidi, kako čudno je razdeljena sreča tega sveta: Kako imajo nekateri vse, drugi nič, kako sedijo nekateri za bogato obloženo mizo, drugi imajo le mizo, pa še to prazno, se ga loti neki čut, ki se da težko izraziti, recimo prav milo: nevolja, nepotrpežljivost, zavist, žalost, pobitost. In če ubožec še moliti noče, kako težko je njegovo življenje! Brez molitve, brez srčnih zdihljajev, je srce pusta, nerodovitna zemlja.

Obrni pa svoje oko na kristjana, ki ljubi kratke molitvice in pobožne vzdihe. S povzdigovanjem svojih misli k Bogu se zaveda, da je vse od Boga, torej tudi njegovo delo in njegov stan. Dobro ve, da bi mu nebeški Oče ne bil odrekel bogastva, odlikovanja in časti, če bi bilo to zveličanju njegove duše potrebno ali koristno. Njegovo srce se ob takih mislih in premišljevanjih umiri, srčno in potolažen gre svojo pot dalje, dokler ga Gospod vse tolažbe né sprejme v rajske višave.

Sv. Cita je bila dekla. Dvanajst let stara deklica je stopila pri neki družini v službo, kjer je ostala celih 48 let notri do svoje smrti († 1272). Vsaki dan je začela z molitvijo. Med dnevom je pri vseh svojih delih obračala svoje misli in srce k Bogu. Le Bogu je znano, koliko srčnih molitvic je slehrni dan iz njenega deviškega srca pohitelo proti nebesom. Živela je po izreku: „Roke pri delu, srce pri Bogu“!

c) Lahka vaja.

Sv. Alfonz pravi: „Najlažji način ustne molitve obstoji v tako zvanih srčnih zdihljajih. Taki izlivi srca niso navezani na noben kraj in na noben čas. Te molitvice moremo opravljati vsaki čas in povsod, pri delu in razvedrilu. Izražajo se lahko v vseh mogočih načinih, kaker v dobrohotnosti, hrepenenju, vdanosti, darovanju, ljubezni, zatajevanju, zahvali, prošnji, zaupanju in drugih. — Po takih hipnih molitvicah se laglje ohranimo v priču-

jočnosti božji, kaker z dolgimi molitvami, zato so jih sv. očetje visoko cenili“ (Schule der christl. Vollkh. str. 373). Iz teh besed tako veljavnega učnika sv. Cerkve povzamemo, da vaja v srčnih zdihljajih ni težka, marveč lahka. Za njo ni treba izredne umnosti, kaj še le visoke učenosti. Slehrni človek, še tako preprost in neveden, more prav tako, kaker največji učenjak svoje srce povzdigovati k Bogu.

Ni ga odračenega človeka, ki bi ne znal k Bogu zdihovati, v sili na pomoč klicati in mu potožiti svoje težave. Na isti način obračamo svoje srce k Bogu, kedar se poslužujemo srčnih zdihljajev. O njih smemo reči: čim bolj priprosti in otroški so, tem bolj so svetniški in Bogu dopadljivi. Ni ure, ni minute, v kateri ne bi mogli svojega srca k Bogu povzdigniti, za to zadostuje ena sama dobra misel, en sam pobožen zdihljaj. Ta mala molitvica je zmožna naše misli napeljati k nebeškemu, nas obvarovati pred skušnjava in če smo kaj privolili vanjo, se greha hitro otresemo.

Zato je pa srčna želja sv. Cerkve, naj bi se med kristjani vdomačila in utrdila ta koristna, tako lahka pobožna vaja. Pa tudi ti, mili bravec, polagaj na njo veliko važnost in bodi prepričan, da ne boš imel od njih nič manj koristi, kaker od družih dolgih molitev.

P. MAVRICIJ O. CAP.

Pobožnost tretjerednikov.

(Vodilo II. 8.)

Namen tretjega reda je tudi navajati svoje ude k pobožnemu in čednostnemu življenju. Zato redovno vodilo naravnost povdarja (II. 8) in pravi, da morajo tretjeredniki gojiti in pospeševati pobožnost. Sedaj pogledjmo bistvo in korist pobožnosti, potem bomo pa našteali najpoglavitnije pobožne vaje, katerih naj se tretjeredniki prav posebno oklepajo.

1. Bistvo in korist pobožnosti.

Pobožnost je tista čednost, ki nam daje neko posebno veselje in gorečnost za izpolnjevanje verskih dolžnosti. Ako je tretjerednik resnično pobožen, potem živo in trdno veruje v Boga, ima do njega sveto spoštovanje in ga s presrčno ljubeznijo ljubi. Zato pa natančno in vestno opravlja vse tiste pobožne vaje, ki se nanašajo na božjo čast in božjo službo.

Pobožen tretjerednik ima predvsem veliko veselje do molitve. Ni ga treba priganjati k molitvi, saj jo opravlja pred jedjo in po jedi, zjutraj, zvečer in čez dan z veliko vnemo in gorečnostjo. On čuti neko srčno potrebo, da večkrat svoje srce k Bogu povzdiguje in izraža čustva vere, spoštovanja, ljubezni in hvaležnosti.

Pobožen tretjerednik posluša in sluša z veseljem besedo božjo, je redno vsako nedeljo in vsaki praznik pri pridigi in prebira najrajše verske ali nabožne spise. Nič mu ni ljubšega, kakor če raste v spoznavanju božjih skrivnosti in večnih resnic.

Pobožen tretjerednik je rad pri sv. maši in drugih pobožnostih, ki se vrše v cerkvi. Če ga ne ovirajo stanovske dolžnosti in če mu je mogoče, gre tudi ob delavnikih v cerkev.

Največ veselja pa občuti pobožen tretjerednik tedaj, kedar kleči pred tabernakeljem, moli tamkaj svojega Jezusa, se ž njim pogovarja in ga sprejme pri sv. obhajilu v svoje srce. To so za njega trenutki nebeške sreče in nebeške blaženosti. Sv. obhajilo mu je najljubša stvar na svetu. Zavoljo tega pristopa pogosto, najmanj pa enkrat na mesec, k mizi Gospodovi, da se združi sè svojim nebeškim prijateljem Jezusom.

Pobožnost je imenitna čednost, ki nam donaša mnogo koristi in dobička. Sv. Pavel opominja svojega učenca Timoteja: „Vadi se v pobožnosti; zakaj pobožnost je za vse koristna in ima obljubo sedanjega in prihodnjega življenja“ (1. Tim. 4, 7—8).

Pobožnost nam podeli mir srca in notranjo zadovoljnost. Pravo, resnično veselje izvira iz čiste in mirne vesti. Čisto in mirno vest pa imajo samo tisti, ki v resnici pobožno živijo. Pobožno življenje ni žalostno, temveč je polno veselja in prave sreče. K temu srčnemu veselju in notranji sreči nas vabi Jezus rekoč: „Vzemite moje breme nase in našli boste mir svojim dušam, zakaj moj jarem je sladak in moje breme je lahko“ (Mat. 11, 29—30).

Nadalje daje pobožnost sladko tolažbo v križih in težavah. Pobožen tretjerednik zaupa v trpljenju in nesreči na Boga ter se zanaša, da ga Bog ne bo zapustil v nadlogi in potrebi, nasprotno pa nima posvetnjak v svojih križih in težavah nobene prave tolažbe in opore ter se večkrat uda obupu. Pobožen tretjerednik pa smatra trpljenje za preskušnjo in znak ljubezni božje, zato je kljub trpljenju in različnim nadlogam vendar vesel in miren, kakor je bil sv. Pavel, ki piše: „Pri vsi stiski sem poln tolažbe, poln veselja“ (2. Kor. 7, 4).

Slednjič donaša pobožnost nebeški blagoslov. Na tem in na onem svetu blagoslavlja Bog vse tiste, ki radi in vestno opravljajo bogoljubne vaje ter natančno spolnujejo verske dolžnosti. Sicer obiše Bog tudi pobožne tretjerednike s trpljenjem, toda zapusti jih ne, ampak jim po prestani preskušnji podeli še večji blagoslov.

Seveda je pobožnost le tedaj prava in Bogu prijetna, če izvira iz ljubezni do Boga in je združena tudi z drugimi čednostmi. Če kedo ne bi opravljal pobožnih vaj iz ljubezni do Boga, ampak le zato, da bi veljal pri ljudeh za pobožnega, da bi ga drugi videli, občudovali in hvalili, da bi imel od svoje pobožnosti kakšen časen dobiček, bi bila njegova pobožnost prazna in celo pregrešna. Ravno tako bi bila pobožnost puhla, če bi kedo pridno molil, hodil rad v cerkev in večkrat prejemal sv. obhajilo, na drugi strani bi pa bližnjega opravljal, zaničeval in morda gojil v svojem srcu celo so-

vraštvo. Takšno pobožnost so imeli farizeji, katere je Jezus večkrat imenoval hinavce. Bog nas varuj pred farizejsko pobožnostjo!

Naj bo torej naša pobožnost zares prava, to se pravi, bodimo pobožni iz ljubezni do Boga in prizadevajmo si, da bomo poleg pobožnih vaj gojili tudi vse druge čednosti in se ogibali vsakega prostovoljnega greha. Najbolj pa moramo paziti, da ne bomo zaradi pobožnih vaj zanemarjali svojih stanovskih dolžnosti.

2. Poglavitne pobožnosti.

Prvo mesto med vsemi pobožnimi vajami gre molitvi, sv. maši in sv. zakramentom. Kako potrebna in koristna je molitev, kako vzvišena je sv. maša in kako imeniten pomen imajo sv. zakramenti, o tem sedaj ne bomo razpravljali posebej, ker govori vodilo o teh na družih mestih in vemo, da tretjeredniki radi molijo, radi k sv. maši hodijo ter sprejemajo pogosto sv. obhajilo. Priporočiti pa moramo tukaj nekatere pobožne vaje, ki jih navadni kristjani le malo gojijo, pa morajo biti vsakemu tretjeredniku znane in ljube.

Prva taka pobožna vaja je duhovno branje. Kedor večkrat kaj duhovnega bere, se navzame duhovnega mišljenja in se ogreje za duhovno življenje. Duhovno branje je zlasti za tretjerednike velikega pomena, ker so po svojem redovnem stanu dolžni gojiti duhovno življenje. Za duhovno branje najbolj primerne spise obsegajo razni letniki našega Cvetja in Bogoljuša, izmed knjig pa Hoja za Kristusom, Filoteja, Duhovni boj, Življenje svetnikov, Zgodbe sv. pisma in pa tretjeredni molitveniki.

Poleg duhovnega branja naj bi tretjeredniki s presrčno ljubeznijo gojili vse tiste pobožne vaje, ki jih je posebno gojil sv. Frančišek, ki je prav posebno častil Jezusa ko novorojeno Dete v jaslicah, ko trpečega Zveličarja na križu in ko ljubečega Boga v presv. Rešnjem Telesu. Tako naj bi tudi tretjeredniki radi častili Deteta Jezusa ter po zgledu sv. Frančiška napravljali za božične praznike jaslice. V postnem času in ob petkih naj se pridno spominjajo trpečega Zveličarja. Najlaglje bodo to storili, če bodo prav pobožno in zbrano molili žalostni rožni venec, zlasti pa sv. križev pot. Prav posebno naj bi tretjeredniki posnemali sv. Frančiška v češčenju presv. Rešnjega Telesa. Kedar pridejo v cerkev, kjer je shranjeno presv. Rešnje Telo, naj pokleknejo na eno koleno, da izkažejo tako Jezusu dolžno čast. Potem naj se ves čas, dokler so v cerkvi, živo zavedajo, da se morajo v pričujočnosti svojega Boga posebno dostojno vesti in pobožno moliti.

Poleg Jezusa je sv. Frančišek častil tudi njegovo mater Marijo. Njo je izbral za zaščitnico svojih treh redov in nji na čast je opravljal mnogo pobožnih vaj. Naročil je tudi svojim duhovnim otrokom, naj radi častijo prebl. Devico Marijo. Vsak dober tretjerednik bo rad častil Marijo ter svojo ljubezen in svoje češčenje do nje kazal s tem, da bo vsaki dan trikrat molil angeljsko pozdravljenje, vsako prvo saboto v mesecu bo opravil Mariji na čast kako dobro delo; v majniku se bo udeleževal šmarnične pobožnosti,

vsaki Marijini praznik bo prejel sv. zakramente in z veseljem prepeval Marijine pesmi.*)

Samo ob sebi se razume, da so tretjeredniki dolžni častiti svojega duhovnega očeta sv. Frančiška. Spodobi se, da pridejo na njegov god vsi k sv. maši in prejmejo sv. obhajilo in se pripravljajo nanj z devetdnevnico.

To bi bile najpoglavitejše pobožne vaje tretjerednikov. Treba pa se je pri pobožnih vajah držati nekega reda. Ni dobro, če si kedo naloži preveč pobožnih vaj, pa jih potem zanemarja ali pa opravlja površno, boljše je, da jih opravlja manj, pa tiste bolj zbrano in pobožno. Treba se je držati zlasti tistih pobožnih vaj, ki jih priporoča sv. Cerkev in so že splošno udomačene, ter so obdarovane z odpustki. Pri vsaki pobožnosti pa naj bo prvi in edini namen ta, da bi rastle „v spoznanju in milosti našega Boga in Zveličarja Jezusa Kristusa“ (2. Petr. 3, 18.)

V greh zaljubljeni slabi kristijani nič kaj radi ne slišijo o pobožnosti; smatrajo jo za nekaj nespametnega. Večkrat se celo norčujejo iz pobožnosti tretjerednikov. Vi pa se ne menite za njihovo posmehovanje in zaničevanje; iz ljubezni do Boga potrpite. Tolaži naj vas misel, da bodo slabi kristijani sodnji dan drugačnega mišljenja. Sv. pismo pravi, da bodo tedaj sodili o življenju pobožnih kristijanov takole: „Mi nespametni smo imeli njihovo življenje za neumno in njihov konec brez časti, glejte, zdaj pa so prišteti med otroke božje in njihova usoda je na strani svetnikov“ (Modrost 5, 5).

*) Op. uredn. Mi bi tretjerednikom priporočili mali oficij bl. D. M., ki je zelo staro, častitljivo, od sv. Cerkve potrjeno češčenje Matere božje. Kjer jih je več, ki znajo gladko brati, naj bi to tretjeredno molitev skupno opravljali.

P. MARIJAN.

Papeški blagoslovi pobožnih predmetov.

papeževim blagoslovom z odpustki je mogoče sledeče pobožne predmete blagosloviti: rožne vence, korone (t. j. neka vrsta rožnih vencev), križe, križe s Kristusovo podobo, male kipe in svetinje. Te blagoslovi ali papež sam ali kateri za to pooblaščen mašnik s tem, da naredi križ nad dotičnim predmetom.

2. Ako mašnik v misijonih, duhovnih vajah ali na božjepotnih krajih pobožne predmete z odpustki blagoslavlja, ali sploh kateri pooblaščen svetovni ali redovni mašnik to stori, so to navadno papeževi odpustki. Rožnim vencem takrat navadno podeli tudi takozvani odpustek sv. Brigite.

Križem s podobo križanega Jezusa podeljujejo predstojniki frančiškanskega reda ob enem s papeževimi odpustki tudi odpustke postaj sv. križevega pota.

Mej papeževimi odpustki je vedno tudi odpustek za smrtno uro. Križ s podobo Križanega torej, ki je blagoslovljen z obojnimi odpustki, s papeževimi in za križev pot, more oseba, za katero je blagoslovljen, rabiti za odpustek ob smrti uri in ko križ za sv. križev pot.

3. Rožni venec s papeževimi odpustki se more blagosloviti tudi z odpustki dominikanskega, križarskega ali pa rožnega venca sv. Brigite. Zato moremo z istim rožnim vencem dobiti različne odpustke, zdaj te, zdaj one.

4. Ker je mogoče ne samo križem, ampak tudi svetinjam, rožnim vencem in malim kipom podeliti blagoslov s papeževimi odpustki, moremo tudi s temi predmeti dobiti odpustek za smrtno uro, ako izpolnimo predpisane pogoje, zaznamovane na koncu tega odstavka.

5. Z odpustki blagoslovljenih predmetov se ne more po njih uporabi več dati drugim, da bi dobili odpustke. Križ torej, katerega je eden umirajoči porabil za odpustek na smrtno uro, mora biti znova za drugega v to svrhu blagoslovljen.

Papež Pij X. je dovolil še neki posebni blagoslov za križe z odpustkom ob smrti uri, takozvani vsakokratni odpustek (toties quoties), katerega morajo blagosloviti za to pooblašteni mašniki. Vsak bolnik more namreč ob smrti uri s takim križem pod enakimi pogoji dobiti popolni odpustek, kaker ga dobi s prej imenovanim ali navadnim križem za smrtno uro. Vseeno je, kedorkoli ta posebni križ bolniku poda, zadostuje samo, ako bolnik križ poljubi in se ga dotakne. Takega križa se lahko vsak bolnik ob smrti uri posluži in ne zgubi sè smrtjo posestnika blagoslova z odpustkom.

V dvojbi, da li ima križ blagoslov za smrtno uro, navadni blagoslov za posameznika, ali pa tolikokratni, ga dajte, ako ga je kateri umirajoči že rabil, zopet blagosloviti.

Od umirajočih, ki imajo kak predmet s papeževimi odpustki, se zahteva za odpustek, kaker navadno sv. spoved in sv. obhajilo, — ali če to ni mogoče, vsaj pobožno izgovarjanje imena Jezusovega ustmeno ali vsaj v srcu; ravno tako se zahteva pobožno priporočanje svoje duše Bogu, udan sprejem smrti iz božje roke. Taki so namreč pogoji za navadne križe z odpustkom za smrtno uro ali za druge prej imenovane predmete s papeževimi odpustki

Kako naj obhajamo sedmo stoletnico.

z Rima smo dobili sledeča splošna navodila, kako naj obhajamo sedmo stoletnico.

1. Čas je določen od 2. avgusta 1926 do 2. avgusta 1927. To smo že zadnjič povedali.

2. Kar tiče slovesnosti, ni mogoče dati načrta, ki bi ga mogli izpeljati v celoti vsi enako; zato naj določijo provinc. komisije v sporazumu s p. provincijalom, kake slavnosti naj priredijo; ozirajo naj se pri tem na sledeče:

a) slovesnosti naj ne omejujejo samo na eno obhajanje, ampak naj jih večkrat ponovijo, seveda v raznih oblikah, posebno v začetku in na koncu jubilejnega leta, na praznik sv. Frančiška in ob drugih redovnih praznikih;

b) v večjih mestih naj povabijo zraven tudi druge duhovnike in redovnike (kler), katoliška društva, zlasti pa tretjerednike;

c) ne velja za naše kraje;

d) ponižno naj prosijo škofo tistega kraja, naj se spomnijo teh slovesnosti v svojih pastirskih listih . . .

e) kjer je mogoče, naj priredijo misijonski kurz ali napravijo duhovne vaje

f) povabijo naj tretjerednike in druge verne na romanje v naša svetišča in v Rim;

g) glede časopisa za to slovesnost — priporočajo naj frančiškanske pobožnosti in misijone.

3. Pri teh slovesnostih naj sodelujejo tudi tretjeredniki in naj širijo tretji red, zlasti mej mladino.

4. Provincijali naj določijo patra, ki bo poročal v Rim o nameranih in izvršenih slovesnostih. Provinc. komisija naj pošlje svoje časopise.

5. Sv. Frančišku bodo v Rimu na lateranskem trgu postavili spominik.

To so na kratko omenjene določbe iz Rima glede praznovanja sedme stoletnice smrti sv. Frančiška.

Oziraje se na ta določila bomo tudi mi na Slovenskem obhajali sedmo stoletnico v omenjenem času.

Koliker bodo naše moči dopustile, jo bomo slovesno praznovali. Za začetek bi bilo po našem mnenju primerno, da bi v vseh cerkvah, v katerih so ustanovljene tretjeredne skupščine: 1. avgusta zvečer slovesno zvonili v znamenje, da se drugi dan začne enoletno praznovanje sedemstoletnice. Voditelji bi že pri prejšnjem shodu v juliju na to lahko opozorili. Na porcijunkulo samo bi pa v pridigah o sv. Fr. govorili.

Glede vabila raznih gospodov na slavnost se bo treba ozirati na krajevne razmere, o čemer bomo z voditelji še govorili.

Duhovne vaje bomo po samostanskih cerkvah povsod priredili; želeli je pa, da bi isto storili tudi po vseh tretjerednih skupščinah tudi na kmetih in če bi želeli katerega naših patrov, naj se kmalu oglasijo v bližnjem samostanu, da se določi primeren čas.

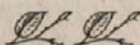
Kar tiče romanja, se bomo še posvetovali. Nekaj naših, ki so krepkega zdravja in imajo čas in drugo potrebno za pot, bo šlo najbrže v Asiz in nekoliko naprej v Rim, drugi se bodo zbrali k skupnemu proslavljenju sv. Frančiška v kakem večjem kraju svojega okrožja, vsi bodo pa skušali enkrat v tem času priti v novo Frančiškovo cerkev, kedar bo toliko gotova, da bo v nji mogoče obhajati božjo službo. Vender se bomo o vsem tem posvetovali z voditelji tretjega reda in Vam kasneje sporočili.

Nasveti iz Rima (gl. št. 3 spredaj) pravijo, naj sodelujejo tudi tretjeredniki pri teh slavnostih. Mi si teh slavnosti brez tretjerednikov še misliti ne moremo. Brez teh sploh nič ne napravimo, če pa kaj napravimo, manjka duha. Tudi Vi tretjeredniki boste imeli svoj delež in delo pri teh slavnostih

in Vas prosimo, da bote delo, ki bo Vam naloženo, tudi radi sprejeli. Tudi o tem bomo potrebno povedali po posvetovanju z voditelji in merodajnimi osebami.

Glede spominika, katerega bodo postavili v Rimu sv. Frančišku, smo na pristojnem mestu že povedali, da gradimo mi Slovenci sv. Frančišku posebno lep spominik za sedmo stoletnico njegove smrti, namreč novo cerkev, umetniško stavbo v Sp. Šiški. Zato smo tudi povedali, da za spominik v Rimu ne moremo prispevati, pač pa da bomo darovali po svojih močeh za novo cerkev sv. Fr. Naj se potrudi vsaki član tretjega reda, da bo v jubilejnim letu ali sam daroval vsaj 10 Din, če pa tega ne more, da bo druge prosil, naj kaj darujejo, ali da bo vsaj molil za dobrotnike te nove cerkve.

Toliko se nam je za sedaj potrebno zdelo povedati. Kar smo povedali, so samo nasveti. Zdaj pa Vi, preč. gg. in pp. voditelji to sami prevdarite in nam pismeno ali ustmeno povejte svoje mnenje. Enkrat smo tako prošnja že izrazili, pa se jih je le malo oglasilo. Menda Cvetje le malo pogledate... piko ste že dobili. Potrudite se, da bo sledila pohvala sv. Frančiška in njegov blagoslov!

P. ADOLF ČADEŽ.

Spomini iz misijonskega življenja.

(Dalje.)

Za človeka, ki pride naenkrat iz mrzlih v vroče kraje, je sprememba podnebja nevarna. Previdni Angleži, ki pošiljajo svoje vojake iz mrzle domovine v vročo Indijo, imajo na tej dolgi poti kar tri mesta, kjer ostanejo vojaki po šest do osem tednov, da se počasi navadijo na veliko vročino. Prva postaja je Gibraltar na jugu Španije, druga otok Malta v Sredozemskem morju, tretja pa Aden na južnem koncu Arabije. Vsaka teh treh mest ima eno stopinjo več vročine; tako se angležka mrzla narava privadi na veliko vročino indijsko. Ko pa se vojaki vračajo v domovino, se zopet vstavljajo na teh mestih, da se zopet polagoma privadijo na mrzlo severno podnebje.

V Carigrad sem prišel kar naravnost, ne da bi se vmes kje drugod zadrževal; to ni bilo brez nasledkov.

Ne dolgo potem, ko sem prišel na Turško, se neko noč nenadoma izbudim in se prav slabega počutim. Dihati skorej nisem mogel in zeblo me je. Potipam roke, pa so popolnoma mrtve in noge mrzle ko led. Položim roko na srce in zdi se mi, da ne bije, potipam žilo za pestjo in je ne čutim. Dihati ne moreš, žila ti ne bije, kri ti ne teče in ves si že mrzel — kaj je to? To je začetek umiranja. Planem po koncu, dirjam po sobi, maham z rokami, diham prisiljeno, toda vse nič ne pomaga. Zebe me vedno hujše, utrujenost je vedno večja, moči pojemajo, slabost me obdaja in bal sem se, da se bom sesedel.

Okrog dveh po noči planem iz celice in hitim k predstojniku. Predno potrkam na duri, pomislim, kaj mu bom rekel. Ali naj rečem: Spovejte me, dajte me v sv. poslednje olje, ker umiram. Kaj bo predstojnik o meni mislil, če mu to povem, ko me bo videl, da hodim, govorim in po noči ljudi budim. Bal sem se, da bo mislil: Ta človek ni pri pameti. Zato se premislim in ne stopim v predstojnikovo izbo in grem dalje, da bi potrkal na vrata nekega patra Francoza, toda tudi tukaj nisem budil iz strahu, da bi me imeli za takega, ki se mu je nenadoma zmešalo. Par trenutkov postojim, se primem za čelo in pomislim, kaj pravzaprav želim, kaj iščem zdaj sredi noči. Da bi prosil, naj mi podelijo sv. poslednje olje, ne kaže, ker še okoli hodim, pri sv. spovedi pa sem bil pred par dnevi; da bi pa po zdravnika poslali, mi ni prišlo na misel. Če imam že umreti, bom šel umret v cerkev — tako sem sklenil in tudi storil.

Zraven vsakega samostana je cerkev, v katero se lahko gre molit tudi po noči katerokoli uro. Grem torej v cerkev na kor, odkoder se vidi tabernakelj in večna luč pred njim, ki vsakega opominja na Jezusa, ki tu čaka na vernike po dnevi in po noči. Tukaj na koru pomislim prav živo, koliko sem pripravljen na smrt. Ljubi Jezus, pravim, priznam ponižno, da sem v življenju veliko grešil, toda kolikor je bilo v mojih močeh, sem vse srčno obžaloval in še sedaj se vseh grehov iz dna srca kesam. Tudi izpovedal sem se vseh grehov, kolikor sem se jih zavedal, drugega pa ljubi Bog od grešnika ne terja — —

Ne bom na dolgo pripovedoval, s kako gorečnostjo sem obudil vero, upanje in ljubezen, kako sem se še priporočil Materi božji in angelju varihu, le toliko povem, da resno želim, da bi mogel tako goreče moliti in tako živo Bogu in svetnikom se priporočiti, kedar bo smrt zares prišla.

Slabost med tem časom ni prav nič ponehala; klečal sem sicer, pa trepetal, kaker šiba na vodi in skupaj lezel. Smrt mi je stala živo pred očmi. Pekla se nisem prav nič bal, na nebesa pa tudi nisem mislil, samo zdihoval sem, da bi mi bil ljubi Bog milostljiv sodnik.

Ko tako molim, zdihujem, umiram, potegne močan veter skozi odprto cerkveno okno, velika trepetlika, ki raste zraven cerkve, se strese, listje na drevesu zašumi, odprto cerkveno okno zaklepeče, tedaj tudi jaz zatrepetam trdno prepričan, da gre zdaj smrt po me. V tem trenutku mi pride na misel, da imam izredno veliko milost od Boga, da umiram v cerkvi, pred živim Bogom, kaker desni razbojnik zraven Kristusa na Kalvariji, torej moram biti Bogu res hvaležen.

Veter in hlad sta me izpametovala. Molil sem bil na koru že več ko eno uro. Več za smrt ne morem storiti, ko to, kar sem storil, — tako sem mislil. Ker te Bog v cerkvi noče vzeti sè sveta, pojdi in umri v postelji. V celico grem, se vležem v posteljo in se obrnem v zid prepričan, da se bom zbudil v večnosti pred strogim sodnim stolom božjim. Zaspal sem trdno in se prebudil, ko je sonce že visoko stalo in je močno pripekalo.

Tak napad se je naslednje dni še večkrat ponovil, skorej vedno ob isti uri po noči, pa nisem hotel več potipati ne srca ne žile, ne iti iz postelje

češ za smrt sem se bil že zadnjič pripravil, zdaj pa naj se zgodi kar ljubi Bog hoče.

Ko so napadi popolnoma prenehali, sem celo stvar družini povedal. Vsi so bili mnenja, da bi bil moral iskati zdravniške pomoči, ker je bila stvar zelo resna. Hitra in velika sprememba podnebja je večkrat smrtno nevarna.

Naj omenim še en dogodek, ki bi bil lahko za me nesreča.

Nekako na sredi Zlatega roga, carigrajskega пристanišča, je bilo novo brodovje turške vojne moči. Bile so to tri popolnoma nove križarke t. j. lahke in prav hitre vojne ladje in štiri ali pet torpednih čolnov, t. j. prav malih hitrih parnikov, ki so navidez kaker kaka igrača, pa imajo nalogo, da se hitro in tiho priplazijo do velikih ladji in izstrelijo pod vodo torpedo t. j. stroj napolnjen z dinamitom, ki požene v zrak največjo in najmočnejšo ladjo.

To prav novo v Nemčiji zgrajeno vojno ladjevje je ležalo mirno in brez dela v pristanišču. Nikedar se ni iz dimnikov dvigal dim, nikedar se ni nobena ladja premaknila, na krovih so leno postopali turški vojaki. Dan za dnevom so pometali tla, snažili ograjo in drugo orodje na ladji, da se je vse svetilo v svitu vročega južnega sonca. Taka je navada na vseh ladjah, trgovskih in bojnih, da na krovu prav vsaki dan zjutraj vse pomijejo, pomedejo in osnažijo.

Ker drugih vojnih ladji ni bilo nikoli v ondotnih vodah — vevlasti so se bile namreč med seboj dogovorile, da ne sme nobena tuja vojna ladja ne pred Carigrad ne mimo njega, — so me te turške vojne ladje toliko bolj na se vlekale. Če sem le mimo šel, sem se že nekoliko vstavil in jih rado vedno ogledoval. Nekoč pa sem šel bolj blizu na nabrežje, od koder se je prav lepo videlo na krov bližnje vojne ladje, ki je bila kakih sto metrov od obrežja. Za menoj je bila mornarska vojašnica, pred menoj pa vojno ladjevje. Ker ni bilo nobene vojaške straže in nihče ni klical „jazak“ — prepovedano — še misliti nisem mogel, da bi ne smel turških vojnih ladji opazovati, kaker sem v pristanišču vsaki dan in od vseh strani opazoval trgovske in se nikoli ni nihče pritožil.

Ko tako mirno stojim zamišljen v dva lepa dolga topova na ladji, postavljena drug zraven drugega štrleča v svet kaker dva velikana in premišljujem, da ta dva pač streljata na kakih deset do petnajst kilometrov daleč, mi prileti tik mimo glave, tako da sem čutil, kaker da bi bil velik ptič smuknil mimo ušes, velika steklenica, kakršne pri nas rabijo za kislo vodo in trešči z veliko močjo na kamenit tlak kake dva metra pred menoj. Steklenica se razleti na tisoč koscev in voda, ali kar je že bilo v nji, na vse strani. Zdi se mi, da je padla bomba, ki je pa k sreči zgrešila svoj cilj. Druge bombe, nisem več čakal. Pobral sem se urnih korakov in ni mi bilo treba praviti, naj se ne oziram nazaj, kaker sta dva angelja zapovedala Lotu in njegovi družini, ko je bežal iz goreče Sodome in Gomore. Šel sem in nisem nikoli več prišel nazaj gledat novega turškega ladjevja. Zaželel sem pa z dna duše, naj turško ladjevje zadenejo prave bombe, ne samo steklene in naj ga morje požre, ker njegovi vojaki iz zasede in brez vzroka bombardirajo ponižne gledavce.

Ko sem se sešel z don Hvartom, sem mu povedal cel dogodek in sem ga vprašal, kaj bi vtegnilo biti vzrok, da so me mornarji iz vojašnice bombardirali; druge hiše namreč ni v bližini.

Jezni so bili, pravi prijatelj, ker ste opazovali ladje, na katerih mornarji kradejo vse, kar se le odnesti da. Topove in druge velike stvari puste, ker se ne dajo premakniti, vse drugo pa skušajo odnesti; lahko torej razumete, da jim ni všeč, če jih kedo pri tem nedovoljenem opraviilu moti.

Kako pa potem manevrirajo, vozijo in streljajo, če vse pokradejo, ga dalje vprašam. Ti nimajo nikoli vojaških vaj, pravi prijatelj; to ladijevje je samo za videz. Voziti je poskusila samo enkrat ena ladja in sicer takoj v začetku, ko je bilo ladijevje kupljeno in je semkaj došlo. Ker pa se je bila takrat vožnja ponesrečila in je turška vlada imela velike neprijetnosti, je sultan prepovedal ladijevju kedaj zapustiti turške vode. Poveljniki se tega sultanovega povelja natančno drže.

Kaj pa se je bilo pripetilo omenjeni ladji, vprašam prijatelja. Ko je bilo novo ladijevje prišlo v Carigrad, pravi don Hvarte, je hotela ena izmed ladji obiskati Egipet, ki je bil vsaj po imenu še turški. Ker pa turški častniki in moštvo malo razumejo na yodstvo ladji in na vožnjo po morju in ker je ravno neka turška trgovska ladja imela odpotovati iz Carigrada v Egipet, je poveljnik vojne ladje sklenil počasi voziti za to trgovsko ladjo in tako brez uporabe kompasa, brez vsakega znanja in truda, priti polagoma v Egipet.

Kar je bil poveljnik sklenil, to je tudi poskusil. Ko je odplula trgovska ladja, je odplula za njo tudi vojna ladja.

Nesreča pa je hotela, da je bila ta trgovska ladja samo po imenu turška, t. j. nosila je res turško zastavo, ker je bila doma iz Smirne v Mali Aziji, ki je v turški državi, lastnik nje pa je bil Grk, ki je imel kupčije največ med Grki v Mali Aziji, v Carigradu in pa na Grškem. Trgovska ladja je bila res namenjena v Aleksandrijo; ker je pa imel slučajno veliko blaga tudi za Grško, je krenila med potjo v Pirej, pristanišče Aten, glavnega mesta grške države. Te malenkosti, da gre spotoma tudi na Grško, trgovska ladja v Carigradu ni nič naznanila, zato ta okoličinost turški vojni ladji ni bila znana.

Obe ladji ste prišli na Grško po noči. Trgovska je dobro vedela, da je prišla na Grško in je mirno zavozila v Pirej, vojna je pa mislila, da je prišla v Egipet in je brez skrbi zavozila v grško pristanišče in je tu tudi obstala. Vedeti je pa treba, da mejnarodno vojno pravo strogo predpisuje, da mora vsaka vojna ladja, kedar pride pred pristanišče kake druge države, sè strelji iz topov pozdraviti vojaško posadko v mestu in prositi za dovoljenje, da sme pripluti v pristanišče. Še le potem, ko da poveljnik pristanišča dovoljenje in sè strelji odzdravi, sme priti v bližino tuja vojna ladja.

Ko sem bil v Egiptu, je l. 1913. prišla v Aleksandrijo avstrijska vojna ladja Zrini, na kateri je bil poveljnik fregatni kapitan g. Šusteršič, brat nekdanjega pred kratkim umrlega deželnega glavarja na Kranjskem. Ladja je bila poprej v Port Saidu, ki je tudi v Egiptu in je bila tam po predpisih sè strelji pozdravila angleško posadko, na to je pa prišla v Aleksandrijo. Poveljnik je mislil, da ni treba več sè strelji pozdraviti, ker je v isti deželi,

toda naletel je na velike neprilike pri angleški vojaški oblasti, kaker mi je to takrat g. Šusteršič sam pravil. Še le potem, ko se je bil opravičil in ko je bil oddal dvanajst strelav za pozdrav, četudi še le drugi dan po prihodu so mu v mestu dvanajskrat sè strelji odgovorili in je bil zopet mir med Avstrijo in Angležko.

Turška vojna ladja je torej prišla pomotoma in nehote na Grško, poveljnik je pa mislil, da je v Egiptu, v domačih vodah; zato seveda ni nič pozdravil in prosil za dovoljenje. Toda vse drugače so mislili Grki, katerim ni bilo všeč, da se Turek tako oblastno šopiri v njih pristanišču in še celo pred glavnim mestom. Ker se turška vojna ladja ni nič zmenila za grško oblast, so priplule nenadoma kar tri grške vojne ladje in kar vse tri od treh strani namerile svoje topove na turško ladjo in jo vprašale, kaj išče v grških vodah brez pozdrava in brez dovoljenja; Grki so bili mnjenja, da jih Turki prezirajo, ker nič ne pozdravijo ali da jih celo nalašč dražijo z novo vojno ladjo.

Med tem, ko so se turška in grške ladje grdo gledale in si zobe kazale, so telegrami švigali med Atenami in Carigradom. Zmota se je kmalu dognala in turška oblast se je opravičila. Sultan je pa zaukazal, naj se njegova ladja nemudoma vrne v Carigrad in da brez njegovega posebnega dovoljenja ne sme nikamer več iti nobena vojna ladja.

Od tega časa počiva novo vojno ladjevje, počivajo pa tudi turški mornarji na teh ladjah. Ladjevju se godi, kaker vodi, ki mirno stoji in se počasi usmradi. Da je lenoba smrt za novo res lepo ladjevje, to vidi vsakedo, to vidijo tudi turški mornarji in jih jezi, če kedo njih lenobo opazuje.

To je bil vzrok, sklene don Hvarte, da so Vas nagnali, ker ste jih v njih lenobi in pri njih nedovoljenem opravilu z opazovanjem motili.

Zakaj sem zapustil Carigrad.

Vzrok, da so me bili poslali v Carigrad, je bila avstrijska bolnica, kjer so nujno potrebovali pripravnega duhovnika. Ravno ta bolnica pa je bila tudi vzrok, da sem zapustil glavno mesto turškega sveta. Stvar je bila sledeča.

Bilo je prvi teden po veliki noči l. 1906. Po praznikih sem bil par dni na otoku Prinkipu. V soboto sem se vrnil v mesto. Ali ste včeraj na otoku slišali velikanski pok, so me takoj po prihodu vprašali v samostanu; počilo je, kaker da bi bilo vstrelilo s prav velikim topom?

Nič nisem slišal, je predaleč, sem odgovoril. Kaj pa je bilo? Bilo je ravno opoldne, zaslišal se je velikanski pok, okna so zašklepetala in vse hiše v mestu so se stresle, kaker da bi bil potres. Popoldne smo že zvedeli, da se je bil zgodil atentat, da so sultana z bombo napadli. Kako se je cela stvar izvršila, takrat še nismo zvedeli, le toliko je bilo znanega, da sultan ni bil nič poškodovan. — Tako so mi domači pravili.

Čakali smo, da bodo časopisi prinesli poročila o atentatu na sultana, toda nobeden list ni o tem črhnil niti besedice.

V Turčiji je bila namreč silno huda cenzura, t. j. tiskovna postava za časopise, tako da napadov na vladarske osebe listi še omeniti niso smeli.

Ko je bil predsednik francoske republike Sadi Karnò (Carnot) zaboden, so turški listi prinesli, da je umrl navadne smrti. Ko je bil umorjen Sergij, ruski veliki knez, so časopisi v Carigradu poročali, da se je bil ponesrečil na lovu. Ko je bil nekedo vstrelil laškega kralja Humberta, so ondotni listi pisali, da je na nekem izletu nenadoma umrl.

Prav tako tudi to pot o napadu na turškega sultana v Carigradu niso smeli ne pisati, ne očitno govoriti. Nam v samostanu ni bilo težko natančneje zvedeti o napadu. Takoj prvo nedeljo po atentatu nam je celi dogodek na dolgo in široko opisal nam že dobro znani operni pevec na sultanovem dvoru, don Hvarte.

Zadnji petek se je sultan peljal, kaker navadno, opoldne v mošejo molit, tako je pravil don Hvarte. Navzoče je bilo vojaštvo, cesarski dvor, ministri in prav veliko tujcev, ker pride na pomlad prav veliko turistov in izletnikov v Carigrad. Kateremukoli izmed njih je le mogoče, dobi dovoljenje, da vidi selamlík in ob enem sultana. Sultan je šel 20. aprila točno ob dvanajstih v mošejo molit. Toda to pot je molil pol minute več, kaker navadno in to mu je rešilo življenje.

Ko je sultan po molitvi šel proti vratom mošeje in je bil večji del njegovega spremstva že zunaj poslopja, je bil on še znotraj; tu se je na prostoru pred mošejo razpočil peklenski stroj t. j. velika bomba, ki ima navito uro, da jo ob gotovem času sproži in jo razpoči. Veliko vojakov, večji del sultanovega sprevođa, vse njegove žene, ki so bile to pot pri selamlíku in vse njih spremstvo, vozovi, konji in vozniki, ki so bili pripeljali tujce k svečanosti, so bili na mestu mrtvi ali pa hudo razmesarjeni, sultan in njegovo bližnje spremstvo pa je ostalo nepoškodovano, ker se je bil peklenski stroj za pol minute prezgodaj sprožil; sultan namreč se je bil za te pol minute predolgo v mošeji zadržal.

Kje pa je bil položen peklenski stroj, da ga straža ni videla? Skrit je bil v sedežu enega voza, ki je pripeljal tujce k selamlíku. Kočijaž za ta stroj ni nič vedel. Mirno je stal zraven svojega voza in gledal cesarski sprevod nič sluteč, da je smrt zraven njega. Ko se je peklenski stroj razpočil je raztrgal na drobne kosce voz, voznika in vse, kar je bilo v bližini, hudo pa je ranil vse druge daleč na okoli. Tako nam je razlagal o napadu don Hvarte.

Kedo pa je bil napadovavec? Ali kedo je bil osnoval ta atentat?

Tudi to se je kmalo zvedelo, prej kaker smo pričakovali. Takoj, ko so bili ranjene odnesli, še predno so bili spravljani iz trga mrličí, raztrgani konji in razbiti vozovi, je prebrisani sultan poklical detektive, t. j. v Evropi študirane in dobro izšolane policaje, ki nosijo svetno civilno obleko, da ljudje niso nanje pozorni in jih manj poznajo. Ti zasledujejo tatove, roparje, morivce kaker dresirani, izučeni lovski psi divjačino. Tem ljudem pogostokrat prav mala stvar, ki je ostala na mestu zločina, pokaže sled za hudodelcem. Izgubljen nož, pozabljen revolver, v naglici popuščen klobuk, je večkrat kažipot za morilcem. Košček odtrgane obleke, čop izruvanih las, ki so ostali umorjenemu med prsti, ko se je branil v boju za življenje, je pogosto pravi prst, ki kaže za roparjem.

Nekaj podobnega je bilo tudi sedaj pri napadu na sultana. Detektivni so na licu mesta dognali, da je kočija, v kateri je bil peklenski stroj, imela kolesa oblečena v kavčuk ali gumi. Da se peklenski stroj ni pokvaril in da se ne bi bil ne prezgodaj in ne prepozno sprožil, zato so bila kolesa tega voza preoblečena z gumijem. Kočija je tako čisto na lahko tekla in se ni veliko tresla. Ta kolesa z gumijem so varovala stroj, izdala pa so napadovavca.

O tem, kar so bili detektivni dognali, so strogo molčali, pač pa so začeli takoj stikati po celem mestu, da bi zvedeli, kedo je imel kočijo s takimi kolesi in je zdaj nima več. Da bi preiskava ne zbudila sumnje, je dala oblast popisati vse konje v mestu. Popisovali so konje, zasledovali so pa kočije, ki imajo kolesa z gumijem. Detektivom je šlo v prvi vrsti za to, da bi dognali, katere tovarne v Evropi so pošiljale v Carigrad kolesa z gumijem, ker v mestu ni bilo nobene take tovarne.

Ker 1906. leta še ni bilo veliko takih tovarn in ker v Carigradu še ni bilo veliko kočij z gumijevimi kolesi, ni bilo posebno težko izvedeti za tovarne takih koles v Evropi in za lastnike takih kočij v mestu.

Detektivni so bili mnenja, da je bil napad na sultana zasnovan prav zadnji čas; zato je bilo treba samo dognati, na koga je bila zadnji čas poslana tako kočija v Carigrad in je zdaj dotični nima več.

Ko so vse natanko zvedeli, se je turška oblast obrnila na vsa podjetja, ki so pošiljala taka kolesa na Turško, in je dobila naslove vseh oseb, katerim so bila poslana taka kolesa. Pri tem poizvedovanju sultan ni bil skop z denarjem. V kratkem času je policija vedela, kedo je bil v Carigradu dobil iz Evrope kočijo s kolesi prevlečenimi z gumijem in je zdaj nima več in je tudi ni prodal.

Zgodilo se je nekako tri tedne po napadu, da je nekega lepega dne na vse zgodaj zjutraj, ko so še vsi spali, policija vdrla v hišo bogatega Armenca. Pograbili so ga, ko je bil še v postelji in se tega prav nič ni nadjal. Bil je popolnoma brez skrbi in prepričan, da ni mogoče izvohati, da je on zasnoval in vodil napad na sultana. Ko se je namreč vozil opazovat selamlík, da bi dognal, koliko časa se mudi sultan v mošeji, je najemal vedno tujega voznika. Tudi takrat, ko se je bil razpočil peklenski stroj, je imel tujega, da ga kasneje nihče ni pogrešil, ko ga je bilo raztrgalo. Armenec je bil dognal, da sultan ostaja v mošeji natanko po tri minute, ravno toliko, da je sam imel še čas, da se je še o pravem času odstranil od voza, s katerim se je bil pripeljal in v katerem je bil peklenski stroj. Od cele bližnje okolice, kjer je bil eksplodiral stroj, ni nihče ostal živ, torej ni bilo nikogar živega, ki bi ga bil mogel izdati. Da ga bo mrtev košček raztrganega kolesa izdal, o tem še sanjal ni, ker drugače bi bil v dolgih treh tednih že davno pobegnil iz Carigrada.

Čudna stvar, izdala ga je kočija, katere sploh več ni bilo! Ko so bili izvohali prvega napadavca, so imeli hitro pod ključem celo vrsto pomagačev. Bili so sami Armenci, najhujši nasprotniki Turkov. Ko sem prišel sredi meseca majnika, po navadi v bolnico, mi vrhu stopnic v prvem nadstropju pri-

hiti nasproti sestra erdečega križa, vsa zbegana; o nji smo že marsikaj slišali v naših spominih.

G. pater, kako ste vendar prišli v bolnico, me hitro vpraša, ko vojaška straža nikogar ne pusti v bolnico ne vun in ne noter?

Stražo sem videl in čudno se mi je zdelo, kaj hoče tukaj, toda meni nihče ni nič branil. Kaj pa je, da stražijo bolnico? O g. pater, pravi jokaje sestra, pomagajte mi, ker meni gre za življenje!

Tukaj ni prostor za tak važen pogovor, ji rečem. Stopila sva v prvo izbo. Zdaj mi pa odkrito povejte, kaj je, ker drugače Vam pač ne bom mogel pomagati.

Včeraj dopoldne, začne sestra, takoj ko ste vi odšli, je prišla turška komisija in je preiskala vse kote v pritličju bolnice. Iskali so namreč pri nas bomb, pa jih niso našli. Stvar namreč je taka: Tajna policija je zvedela, da so v pritličju naše bolnice skrite bombe. Turška vlada je vprašala avstrijski konzulat za dovoljenje, da sme v bolnici preiskati pritličje. Turška policija namreč ne sme priti v bolnico, ker so to avstrijska in ne turška tla. Armenci pa, ki so nastavljeni na avstrijskem konzulatu, so o tej nameri turške policije takoj obvestili našega vratarja, ki je tudi Armenec in ki je res skrival bombe v pritličju bolnice. Imel jih je skrite v pisarni g. ravnatelja, tik zraven vrat. Ko je vratar zvedel, da bo policija prišla preiskovat pritličje, je mene prosil, da bi smel zanesti štiri zaboje v mojo izbo, ki je pod streho; dovolila sem. Ko pa komisija včeraj dopoldne v pritličju ni nič našla, je takoj včeraj popoldne zopet prosila za dovoljenje na konzulatu, da sme preiskati celo hišo od vrha do tal. Zdaj ima komisija priti vsaki trenutek in našli bodo bombe v mojem stanovanju. Svetujte mi, kaj naj storim? Gre mi za glavo.

Za božjo voljo, kako ste mogli biti tako neprevidni, da ste kaj takega dovolili?

Mislila sem, da bom s tem rešila vratarja, pa se bojim, da bom sebe pokopala. Kaj naj vendar storim?

Pojdite k g. ravnatelju in ga vprašajte za svet!

Bila sem že pri njem, pa pravi, da se noče vmešavati v take grde in nevarne stvari, zlasti ne, ker ima ženo in otroke. G. pater, pomagajte mi za božjo voljo!

Premislil sem celo stvar in na to rekel sestri:

Ali ste vratarja vprašali, kaj je v zabojih in ali ste videli bombe?

Nisem jih videla in vratarja tudi nisem nič vprašala, kaj je v zabojih, ker mi je sam vse povedal.

Dobro. Ko bo komisija prišla, stopite sami k nji in ji naravnost povejte, da vas je vratar prosil ta in ta dan, da bi smel v vašo izbo spraviti štiri zaboje. Kaj da je v zabojih, da ga niste vprašali in jih tudi niste odprli. Če vas bodo z vprašanji nadlegovali, recite, da drugega ne morete povedati, kaker to dvoje. Kar pa vašo varnost tiče, bom storil sledeče: Če vas jutri, ko pridem sem, ne bo več v bolnici, bom vedel, da so vas odpeljali Turki in da ste že v ječi. Šel bom na to nemudoma na nemško poslaništvo in bom prosil barona Testo, legacijskega svetnika, ki je moj dober prijatelj, da

se bo nemško poslaništvo potegnilo za vas, da ne boste brez sledu izginili v turški ječi.

Kako pa je mogla biti ta sestra tako nespametna, da se je tako daleč spozabila, da je pomagala skrivati bombe?

Bila je lahkoživka. Z vratarjem sta se dobro razumela, torej tudi drug drugemu stregla v vseh rečeh, v dovoljenih in nedovoljenih; pri tem pa je le prav malo manjkalo, da nista oba izgubila življenja.

Ko drugi dan pridem v bolnico, ni bilo več ne vratarja ne njegove hčerke; vrh stopnic pa me je čakala sestra rdečega križa. Ni je bilo treba izpraševati, kaj se je bilo dogodilo prejšni dan, temuč mi je sama mignila, naj stopim v njeno izbo. Sestra je bila bleda ko zid in poznalo se ji je, da po noči ni spala in da ste ji bridkosti in skrb kaker težak kamen stiskali srce.

Komaj ste včeraj zapustili bolnico, začne govoriti sestra, je bila že policija tukaj. Predno so pa začeli preiskovati hišo in predno so sploh kaj vprašali, sem stopila pred komisijo in sem povedala, kaker ste mi včeraj svetovali. Vsi so šli z menoj v mojo izbo. Odprli so previdno vse štiri zaboje. V vsakem zaboju je bilo po osem dinamitnih po kilo težkih bomb. Zaboje so zopet varno zaprli in še bolj varno odnesli. Gorje, če bi bil kedo po ne-previdnosti trdo z nogo ob zaboj sunil, ali če bi bila na kak drugi način eksplodirala ena sama bomba, cela bolnica bi bila šla v zrak.

Na to so vklenili vratarja in njegovo hčerko in so oba odpeljali v zaprtem vozu. Nam vsem, koliker nas je v bolnici, so naložili hišni zapor. Nobeden ne sme hiše zapustiti ne zdravniki, ne bolniki, ne strežniki ne strežnice, najmanj pa še jaz. Samo vi še prosto prihajate in odhajate. Pri vseh vratih bolnice stoji vojaška straža.

Zakaj pa so zaprli vratarjevo hčerko, vprašam sestro, saj je še otrok?

Ni ne več otrok, pravi sestra, ima že šestnajst let. Zaprli so jo, ker je prenašala bombe. Ker je tako majhina, je vsakedo mislil, da ima komaj dvanajst let in so jo zato povsod v miru pustili in nihče ni mogel slutiti, da to malo dekle prenaša take nevarne stvari.

Da bi nihče izmed obdolženih ne mogel pobegniti, jih niso zaprli v mestne ječe, temuč so jih odgnali v cesarski grad Ildiz Kiosk; tam so tudi preiskovali celo zadevo.

Naše ljudi, ki so bili v bolnici, so kasneje v zaprtih vozovih in z vojaškim spremstvom vozili pred sodišče.

Vratar je bil obsojen na smrt, njegova hči pa za celo življenje v ječo, sestra erdečega križa je bila izgnana za vedno iz vse Turčije. Vratar je bil obešen, hčerki pa so Armenci pomagali, da je iz ječe ušla v Egipt. Sultan se je pritožil pri avstrijski vladi, da ima v službi revolucionarne ljudi, ki njemu po življenju strežejo, kaker je bila vratarjeva družina in sestra erdečega križa. Zahteval je, naj avstrijska vlada vzame za postrežbo bolnikov katoliške usmiljene sestre, kaker jih imajo druge države, ker se te ne vlačijo po noči po kavarnah, ne popivajo po hotelih, se ne skazujejo po glediščih in ne pomagajo skrivati bomb, kaker prej omenjena sestra erdečega križa, temuč bolnikom strežejo in Boga molijo.

Avstrijska vlada je bila prisiljena vstreči turškemu sultanu. Sprejela je v svojo bolnico za postrežbo bolnikov usmiljene sestre. Ker pa mi je bilo znano iz Ljubljane, kjer so nekedaj frančiškani imeli v deželni bolnici na Dunajski cesti dušno pastirstvo, da imajo usmiljene sestre gospode lazariste v bolnicah, sem celo zadevo, sporočil svojemu vrhovnemu predstojniku v Rim, ki je bil tudi mojega mnenja, da naj se umaknem iz avstrijske bolnice,

S prvim junijem, 1906. leta, so prevzeli skrb v avstrijski bolnici v Carigradu usmiljene sestre in patri lazaristi graške provincije, jaz pa sem par mesecev kasneje, ko je prenehala najhujša vročina, odrinil proti domu.

Razgled po serafinskem svetu.

† **Gospod Simon Zupan**, škofijski duh. svetovavec, župnik v pokoju je umrl na Ježici pri Ljubljani. Bil je naš velik prijatelj in nad 25 let vnet in goreč voditelj tretjega reda, daleč na okoli in tudi v Ljubljani dobro poznan po svoji ljubeznivosti, skromnosti in dobrosrčnosti. Po dovršenem bogoslovju je bil najprej kaplan v Višnji gori, potem menda kratek čas v Dobu, v Mengšu, na Dobrovi, kjer je bil tudi učitelj ljudske šole menda eno leto ali več. Obilno delo je zrahljalo njegovo vedno šibko zdravje. Opešal je in je ležal bolan pri svojem stricu Zupanu, ljubljanskemu proštu. Leta 1878. je prišel za kateheta na vnanjo uršulinsko šolo v Škofji Loki, kjer je ostal do leta 1893, ko je šel za župnika na Ježico pri Ljubljani. Tu je tiho, mirno in izdatno delal ko blag, postrežljiv in radodaren dušni pastir na pridižnici, v spovednici, pri bolnih in zdravih, z modrim svetom, ljubeznivim opominom in pravo očetovsko skrbjo. Marsikaj je prenovil v cerkvi, sezidal je društveni dom, kamer je veliko od svojega dodal. Dosegel je visoko starost, nad 80 let in čast zlatomašniško. Ker je pa malo pred njim umrla njegova zvesta, pobožna, za vse dobro vneta strežnica Jožefa Snaj, tretjerednica in rodna sestra našega p. Benigna, zato je šel v ljubljanski Leoninum preživeti zadnje dni. Mrtvega so prepeljali nazaj na Ježico; pogreba se je vdeležila cela župnija, pa tudi mnogi iz Ljubljane, mej temi naš preč. p. provincijal, voditelj tretjega reda in p. Adolf. Počivaj v Bogu, blaga duša in dobri sobrat v sv. Frančišku!

V Ameriko so odšli iz naše provincije: p. Bernard Ambrož, p. Kerubin Begelj in dva klerika, mašnika, ki bota v Ameriki skušala dovršiti bogoslovje. Provincija čuti ta primanjkljaj, pa upamo, da bo Bog od druge strani dal več naraščaja. Letos ima šest novincev.

V Aleksandrijo je šel p. Adolf Čadež, naš marljivi sotrudnik, ki piše „Spomine iz misijonskega življenja“. Obljubil je, da bo „Spomine“ nadaljeval. Mi mu želimo trdnega zdravja in mnogo uspeha ter božjega blagoslova v delu za naše rojake in rojakinje v Egiptu.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

I. D. F. tretjerednik, že dolgo in zelo bolan. — Dve močno bolni tretjerednici. — Fr. Kolar se priporoča z nova presv. Srcu Jez. in Mar., sv. Frančišku in sv. Antonu ter vernim dušam v svojem dolgotrajnem in hudim dušnem trpljenju na živcih; priporoča tudi svojo več let bolno ženo in vse otroke. — Urednik prosi, da bi vsi tretjeredniki v molitvah in pri sv. maši molili tudi za dobrotnike nove cerkve sv. Frančiška.

II. Rajni udje skupščin:

1. **Ijubljanske:** Neža Klembas, Uršula Tomc, Kat. Burja, Al. Čeferin.

2. **šentviške nad Lj.:** Fr. Gašperc, Marjt. Jama († v Ameriki), Barb. Logar († v Ljubljani).

3. **ješke pri Lj.:** g. žup. Simon Zupan, Jožefa Snaj.

4. **tržiške na Gor.:** Mar. Meršol.

5. **mariboske:** Ranjki udje Mariborske skupščine: Elizabeta Orešnik, Bedo Ivana, Marija Lorbek, Marlja Verlič, Donko Otillija, Terezija Galun, Rojko Marija, Elizabeta Dürich, Ana Voršič. — Sv. Križ p. Ljutomeru: Herić Marija, Vajda Liza, Lešnik Ana, Bratina Marija, Vršič Marija, Vogrlnec Jakob, Cvetko Marija, Ivanič Jožef, Vinkovič Katarina, Benkovič Ana.

6. **svetotrojiške:** Sv. Benedikt: M. Kukovec. — Sv. Lenart: Ivana Rop. — Sv. Trojica v Slov. gor.: Gera in Antonija Ljubec. — Sv. Peter pri Radg.: Anton Zemljč. — Sv. Anton: Blaž Močnik. — **Prekmurje:** Beltinci: Kata Petek, Kata Virág, Mari Matko, Mari Smodiš, Hel. Marič, Mari Matko, [Gejta Škafar, Jožef Antolin, Ivan Bengev, Ištvan Forjan, Jožef Sós, Ana Vinkovič, Štef. Tkalec, Kata Vrban, Agata Strmec, Treza Antolin, Kata Dilova, Ana Balgač, Ana Čačovič, Kata Tratnjak, Ana Šeruga, Orša Saborin, Magda Škafar, Mari Cigan, M. Balažič, Ana Jenež, Kata Kobilec, Andraž Baša, Martin Forjan, Treza Kovacs. —

7. **celjske:** Griže: Terezija Pohlen. — Št. Ilj pri Velenju: Helena Drev. — Polzela: Marija Vašl. — Teharje: Lucija Rozman, Miha Jesenik, Jožefa Venik. — Celje: Urša Plauštajner, Marija Vertačnik kot usmiljena sestra, vikarinja v celjski bolnici z. r. i. š., Verena, Matevž Kmecel, Anton Podergajs, Mica Vodopivec. — Sv. Ema: Rozalija Vevcer. — Kostrivnica: Antonija Stropar. — Ponikva: Gregor Gajšek, Ana Kolar, Jakob Lah, Marjeta Verdev. — Sv. Vid pri Planini: Jožefa Dernač. — Frankolovo: Helena Lambret. — Gomilsko: Ana Lončar. — Slivnica: Frančiška Vuga, Franc Smole. — Sv. Jedert: Marjeta Flis. — Vojnik: Marija Videmšek. — Št. Jurij ob j. z.: Marija Zelič, Franc Fidler. — Vitanje: Blaž Hauptman. — Št. Peter v Sav. d.: Terezija Novak. — Nova cerkev: Ana Šip, Jera Sentočnik. — Dolič: Marija Lužnic. — Žalec: Ana Senič. — Sv. Štefan: Neža Palir. — Zibika: Janez Fajs. — Brežice: Jera Jurhar. — Gotovlje: Jera Pečnik. — Planina: Ana Kolman. — Sv. Jurij ob Taboru: Janez Matjac. — Prihova Franc Flis.

Zahvala za uslišano molitev.

Tretjerednica iz Njujorka v Ameriki se zahvaljuje Jezusu, Mariji, svetim Frančišku, Antonu in mali cvetki Tereziji za ozdravljenje. Zahvala v Cv. je bila obljubljena. — Terjall so 250 Din., ki sem jih že plačala, pa nisem imela potrdila, ne prič. Obrnila sem se na sv. Antona Pad. z obljubo, da se bom v Cv. zahvalila, če mi pomaga. Pomagal je v tem, pa tudi v neki stanovanjski zadevi. Zato mu izrekam tisočero zahvalo in darujem 10 Din za novo cerkev sv. Fr. WW.

Natis dovolil: P. Regalat Čebulj, prov. — Vredil p. Salvator Zóbec v Ljubljani.

Tiskarna Ant. Slatnar v Kamniku.

Naslovna stran Cvetja.

Mej našimi ljudmi je navada, da obleko večkrat menjavajo. Drugačno nosijo ob delavnikih, drugačno ob nedeljah in praznikih. V mestih imajo še več takih navad, ker ne delijo časa samo v delavne in praznične dneve, ampak v čas raznih obiskov, potovanj, izletov, dela, sprehodov, v čas, ki ga preživijo v glediščih, na koncertih in plesih, v modernih razmerah tudi po kinih in barih in ne vem kod še vse... Za vsako tako priliko hočejo imeti posebno obleko. Za šivilje, modistinje, frizerje je to ugodno, za one pa, ki morajo plačati, pogosto zelo neprijetno.

Nekedo je zahteval od našega Cvetja, naj se bolj modernizira — ta menda terja, naj se tudi Cvetje ravna po sedanji modi. Ker se pa vsa sedanja moda ozira le na zunanost, na obleko, smo tudi mi Cvetju preskrbeli novo zunanjo obleko.

Ime smo ohranili staro, saj tudi moderni gospodje ne spreminjajo imen in mnoge moderne dame skušajo ohraniti svoje rojstno ime in pišejo moževega poleg svojega. V tem torej ne bomo nemoderni. Obleka našega Cvetja je pa popolnoma nova. Žarki žarijo iz serafinskega grba, ki je sicer ostal stari — križ in dve roki (Kristusova gola in Frančiškova oblečena) — saj moderni svet starine tudi ceni. Dve letnici 1226—1926 naznanjate sedmo stoletnico smrti sv. Frančiška. Angelj drži nad njima oljično vejico v znak, da je sv. Frančišek oznanjevalec miru — moderni svetnik, kaker ga moderni tudi imenujejo. Spodaj pa stoji cerkev, nova cerkev, ki jo zidajo v modernem času v modernem slogu modernemu svetniku v čast v Sp. Šiški, ki je VII. okraj slovenske stolice Ljubljane. Upamo, da bo ta sv. Frančišku Asiškemu, modernemu svetniku, edina v Sloveniji posvečena cerkev prihodnje leto, razen zvonika in notranje oprave dogotovljena. Zato pa plava na naši sliki nad njo angelj miru z napisom; „Tebi o Seraf ljubezni“ poklanja to cerkev — ta spominik — slovenski narod za sedmo stoletnico Tvoje smrti iz hvaležnosti, da si sam v svojem življenju in po svoji smrti s svojimi tremi redovi — prvim, drugim in tretjim redom — oznanjeval in ustanavljal mir v družbi človeškega rodu. Trnje se vije spodaj okoli cerkve, znamenje, da krasni spominik ne bo postavljen brez težav in skrbi. Pa upamo v pomoč dobrotnikov in dobrih otrok sv. Frančiška, ki so že veliko prispevali in bodo še!

Cerkev je dozidana in bo vsaj deloma letos tudi že pod streho. Dolga je 47 m, široka pa 34 m, visoka znotraj 13 m. Zvonik bo moral še čakati — sedaj je postavljen le do vrha cerkvene strehe — to leto bo pa treba vsaj zunanjo stran zidovja ometati, stebre in drugo izgladiti, vstaviti okna in vrata, napraviti strop v cerkvi, na koru, v zakristiji in kapelici, stopnjice na kor in v spodnjem delu zvonika in tlak po cerkvi in drugih prostorih. Dela bo torej še veliko, stroški še ogromni, blagajna je pa ne samo prazna, ampak še s posojilom obtežena. Zato prosimo za nadaljne, nove in obilne prispevke vse dobre ljudi, doma in zunaj domovine; naj bo spominik dar cele Slovenije sv. Frančišku ob sedmi stoletnici njegove smrti. Sv. maše in molitve za dobrotnike še vedno redno opravljamo.

Tretjeredniki ljubljanske skupščine so deloma sami darovali, deloma pri družih nabrali dosedaj že 80 tisoč dinarjev in so s tem odkupili štiri vogeljne stebre. Zdaj so prevzeli še nalogo, zbrati približno še toliko, da bodo plačali strop nad stebri. Stebrov je skupno 40. Naj se osrči še kaka skupščina in odkupi kak veliki steber sredi cerkve ali malega pri kapelici, ali koru ali nad altarjem. Veliki na sredi stanejo po 12.000 Din., male lahko odkupite s 5.000 Din. Morebiti bi kedo laglje daroval kak hrast ali orehovo deblo za velika ali stranska vrata, ali mecesen za notranja vrata in ôkna ali smereko za pod na koru, v zakristiji itd., saj je potreb še zelo obilno. Zelo pridno je nabiral darove p. Odilo v Nazaretu in njega okolici in jih še nabira. Tudi mariborskega okrožja tretjeredniki so veliko darovali in kamniško okrožje z nekaterimi skupščinami drugod po Gorenjskem, Notranjskem in Štajerskem so se izdatno potrudili, da bi se sv. Frančišku postavili dostojen spominik. Kjer pa še niste nič nabrali, se potrudite letos v jubilejnim letu. Bog in sv. Frančišek bogato povračata!

Rimsko-serafinski koledar za leto 1926.

Januar.

Februar.

1 P	V.O.	Obrezovanje G. Novo leto	1 P		Bl. Evstohija in Veridijana 2. 3. r.
2 S		Bl. Bentivolij in Gerard 1. r.	2 T	VO, PO,	Svečnica
3 N	P.O.	Presv. Ime Jezusovo	3 S	Čm.	Bl. Matej, šk. 1. r.
4 P		Bl. Angela Fulg. 3. r.	4 Č	PO.	Sv. Jožef Leoniški 1. r.
5 T		vilija razglš. G.	5 P	PO.	Sv. P. Bapt. in tov. 1. 3. r.
6 S	VO, PO.	Razglasenje G. Sv. 3. kralj	6 S		Sv. Tit, šk. Sv. Doroteja
7 Č		2. dan osmine	7 N		šestdesetnica. Bl. R. Eg. A. 1. r.
8 P		3. dan osmine	8 P		Sv. Janez iz Mate
9 S		4. dan osmine	9 T	† V.O.	Sv. Cir. Alks. c. uč. Sv. Apolon.
10 N		Sv. Družina	10 S		Sv. Skolastika
11 P		6. dan osmine	11 Č		Prikazanje Brezmdž. v L.
12 T		7. dan osmine	12 P		Sv. 7. ustán.
13 S		Osmina razglš. G.	13 S	†	Bl. Janez*iz Trijore 1. r.
14 Č		Sv. Hilarij, šk. c. uč.	14 N		petdesetnica. Bl. Ivana, Sv. Val.
15 P		Sv. Pavel, pušč.	15 P		Bl. Andrej 1. r.
16 S	P.O.	Sv. Berard in tov. 1. r.	16 T		Bl. Filipa 2. r.
17 N		2. po razglš. Sv. Ant. pušč.	17 S		Postni čas. Pepelnica
18 P		Stol sv. Petra v R.	18 Č		Sv. m. in mol. od dneva
19 T		Bl. Tom., Karol, Bernard 1. r.	19 P		Sv. Konrad 3. r.
20 S		Sv. Fabijan in Sebast. m.	20 S		Bl. Peter 1. r.
21 Č		Sv. Agneza, d. m.	21 N		1. postna
22 P	Čm.	Sv. Vincenc in Anastazij, m.	22 P	P.O.	Sv. Marjeta Kort. 3. r.
23 S	Čm.	Sv. Rajmund Penafortski	23 T		Sv. Peter Damijan c. uč.
24 N		3. po razglš.	24 S		kvatrna. Sv. Matija, ap.
25 P		Spreobrnjenje sv. Pavla	25 Č		Bl. Sebastijan 1. r.
26 T		Sv. Polikarp, šk. m.	26 P	Čm.	kvatrni. Bl. Izabela 2. r.
27 S		Sv. Janez Zlatousti, šk. c. uč.	27 S		kvatrna. Sv. maša od sab.
28 Č	PO, Čm.	Bl. Rogerij, Odorik, Egidij 1. r.	28 N		2. postna. Bl. Antonija 2. r.
29 P		Sv. Fr. Saleški, šk. c. uč. m.			
30 S	P.O.	4. ned. po razgl. Sv. Hijacinta			
31 N	P.O.	sedemdesetnica			

VO = vesoljna odveza, PO = popolni odpustek, Čm = sv. maša v črni barvi.

Op. V malem oficiju bl. D. M. se meli od večernic 30. jan. dalje „Srečna si“ in se ispusiti. Zahvalna pesem do velike sabote.